

പ്രബന്ധകുലത.

നിരൂപണം

ക. നാരായണപിള്ള

എ., ബി. എൽ., ഐ. എൽ. എ.

പ്രബന്ധകുലകം.

സാഹിത്യപഞ്ചായത്ത്

പി. കെ. നാരായണപിള്ള

ബി. എ., ബി. എൽ., എം. എൽ. ഫ്ല.

പ്രസിദ്ധീകരണം

എസ്. അനന്തസ്വാമി

ജനനം: മലർ, കോട്ടയം, തിരുവനന്തപുരം.

നവംബർ ൧൯൫൪

0000

പ്രകൃതി : ൧൦൦

வீடு காண முடி

പ്രസിദ്ധീകരണവിധി: ൦ മുദ്രയില്ലാത്ത പുസ്തകം വ്യാജനീതിമാകുന്നു.

അവതാരിക.

കേരളഭാഷയിൽ ഇപ്പോൾ വിവിധ വിഷയങ്ങളിലുള്ള സൽഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പട്ടിക പരിശോധിച്ചാൽ നമ്മുടെ ഭാഷ സമ്പത്സമൃദ്ധമാണെന്നു പറയാൻ വക കാണുന്നില്ല. പണ്ഡിതന്മാരായ സാഹിത്യകാരന്മാർ, ഉപന്യാസരൂപമായും വാചാപ്രസംഗമായും പ്രസംഗവേദികളിലും, ലേഖനങ്ങളായി മാസികകളിലും പത്രങ്ങളിലും, പ്രകടമാക്കുന്ന സാഹിത്യസ്വത്ത്, ശാശ്വതമായി തീരാതെ പോകുന്നു. ഇംഗ്ലീഷിൽ അഡ്വിസ്സൻ, സിപിഫ്റ്റ്, സ്റ്റീൽ, ലാംബ്, ഡാക്ടർ ജാർസൺ, എന്നിങ്ങനെയുള്ള സാഹിത്യകാരന്മാർ നന്നാവിഷയങ്ങളേപ്പറ്റി പത്രങ്ങളിലും പ്രസംഗങ്ങളിലും ചെയ്തിട്ടുള്ള ഖണ്ഡകൃതികളേ ശേഖരിച്ചു ഗ്രന്ഥരൂപത്തിലാക്കിയിട്ടുള്ളതായി നാം കാണുന്നു. വായനക്കാരുടെ ഭാഷാസൗജന്യവും ജ്ഞാനധനത്തെയും സദൃശമാക്കുന്നതിന്നു ഈ മാതിരി പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ പര്യാപ്തമാണെന്നും നമുക്കു അനുഭവപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. തുണപ്രദമായ പ്രസ്തുത പദ്ധതിയെ അനുസരിച്ചത്രേ ഈ ഗ്രന്ഥം പ്രസാധനം ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്.

ബ്രഹ്മശ്രീ എസ്. ജ്ഞാനസ്തന്ദ്രൻ അവർകൾ. ഈ നഗരത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള 'അനന്തരാമവർമ്മ'

മുദ്രാലയത്തിന്റെ പ്രോത്സാഹനത്തിൽ വിഭജനങ്ങളുടെ സാഹചര്യം ആവശ്യമാണെന്നു കണ്ടു, സാഹിത്യപണ്ഡിതൻ ശ്രീമാൻ പി. കെ. നാരായണപിള്ള അവർ കളുടെ സഹകരണം പ്രാർത്ഥിക്കയും, സെക്ഷന്യ വാരിയായ അദ്ദേഹം അതിനു സമ്മതിക്കയും ചെയ്തിട്ടുള്ളതാകുന്നു. പ്രാദേശിക അദ്ധ്യക്ഷതയായും കിളിപ്പാട്ട് പ്രസ്തുത മുദ്രാലയത്തിലേയ്ക്ക് അദ്ദേഹം പ്രസാധനം ചെയ്തുകൊടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. വിവിധവ്യാപാരവ്യഗ്രമായ അദ്ദേഹത്തിൽ നിന്നു അനായാസമായി ഒരു കാര്യം സാധിക്കുന്നത് പലപ്പോഴും പ്രയാസമായിട്ടുള്ളതാണ്. എങ്കിലും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രകൃതിസിദ്ധമായ ആലസ്യത്തെ ഭജിച്ചു, നിന്യസംഭരണവും ഉപയോഗിച്ചു, ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചില രചനകളും പ്രസംഗങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിനേക്കൊണ്ടുതന്നെ പരിശോധിച്ചു, പരിഷ്കരിക്കേണ്ടവയെ പരിഷ്കരിച്ചു, സാമ്പാദം സമാഹരണം ചെയ്തിട്ടുള്ള പ്രബന്ധങ്ങളാണ് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ കാണുന്നത്. ഇവയിൽ, തനിസാഹിത്യം, ചരിത്രം, ശാസ്ത്രം, എന്നിങ്ങനെ പല വിഷയങ്ങളും അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. വാദവിഷയങ്ങളായ പലകാര്യങ്ങളുടെ ഖണ്ഡനങ്ങളും മണ്ഡനങ്ങളും ഇതിൽ ഉള്ളതായി കാണാം. ശ്രീമാൻ പി. കെ. യുടെ അനന്യ സാധാരണമായ രീതിയും ഭാഷാസൗരണിയും ഗ്രന്ഥരൂപ

ത്തിൽ ശാശ്വതമാകേണ്ടതാണെന്നുള്ള അഭിപ്രായമാണ് ഈ ഉദ്യമത്തിനു പ്രധാനപ്രേരകമായിരുന്നിട്ടുള്ളത്. ഈ പ്രസിദ്ധീകരണത്തെപ്പറ്റി ഇതിൽ കൂടുതലായി വല്ലതും പറഞ്ഞാൽ, ഒരു വളർച്ചയുള്ള ഇരുജനപക്ഷപാതശക്തിയെ അങ്കുരിപ്പിച്ചുയക്കുമാ എന്നു വിചാരിച്ചു വിരമിച്ചിട്ട്, ഈ “പ്രബന്ധകപ്പലത”യെ മഹാജനസമക്ഷം അവതരിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

എന്ന്,

പ്രബന്ധകാർക്കു വിനീതശിഷ്യൻ

ഇങ്ങത്തിൽ പീ. വേലുപ്പിള്ള, ബി. എ., ബി. എൽ

കോയംകുളത്തിൽ.

തിരുവനന്തപുരം }
 മതമം ചിങ്ങം ൨൦-൧൦-൩൦ }

വിഷയപട്ടിക.

- (1) ഭാഷാസാഹിത്യം (വാചാപ്രസംഗം) ... വശം 1.
 - (2) കേരളത്തിലെ രണശിക്ഷണം (ലേഖനം) ,, 10.
 - (3) രണ്ടുമൂന്നു ഭാഷയിണക്കൂ
കവചിത്രികൾ (ലേഖനം) ... ,, 16.
 - (4) സൂര്യപ്രസഭദേശം (ലേഖനം) ... ,, 31.
 - (5) സ്ഥാനഭൂമിയായ ഒരു ശ്ലോകം (ലേഖനം) ,, 40.
 - (6) നീതിന്യായവിചാരം (ലേഖനം) ... ,, 49.
 - (7) മേഘസന്ദേശകാവ്യം (ലേഖനം) ... ,, 61.
 - (8) കേരളവും കാളിദാസനും (ലേഖനം) ... ,, 79.
-

പ്രബന്ധകല്പലത.

ഭാഷാസാഹിത്യം.

നമ്മുടെ ഭാഷ ഒന്നു; അതിലെ സാഹിത്യം വേറെ ഒന്ന്. അതു രണ്ടും പ്രത്യേകം ഗ്രഹിക്കാവുന്നതാണ്. ഇതിനനുബന്ധിച്ചു ഭാഷാ രണ്ടുതന്നെയാണ്. ഭാഷയെന്നു പറയുന്നത് ഒരു വൃക്ഷമെന്നോ ലതയെന്നോ വിചാരിക്കുന്നപക്ഷം അതിന്റെ കസുതസ്ഥാനമാണ് സാഹിത്യമെന്നു പറയുന്നത്. വൃക്ഷത്തിന്റെ പല ഭാഗങ്ങളും നിത്യോപയോഗത്തിന് നമുക്കു കൂടിയേതീയ. കസുതങ്ങൾ നമ്മുടെ ആനന്ദാനുഭവത്തിനു ക്ഷണപ്പെട്ടവയാണ്. അതുപോലെ ലോകവ്യവഹാരത്തിൽ ഭാഷകൂടാതെ കഴിക്കാൻ നിർവാഹമില്ല. സാഹിത്യം നമ്മുടെ ആനന്ദത്തെ അഭിമുഖീകരിക്കുന്നു. സച്ചിദാനന്ദരൂപമായ ആത്മാവിനാൽ ലോകം വ്യാപ്തമാണെന്ന് വിചാരിച്ചാൽ, സകല സൃഷ്ടികളിലും നമുക്കു ഉപാദേയമായി ഒരു ആനന്ദാംശമുണ്ടെന്നു സിദ്ധിക്കുമല്ലോ. അങ്ങനെ ആനന്ദമായമായി പരിണമിക്കുന്ന ഭാഷാസ്വരൂപമാണ് സാഹിത്യം. വൃക്ഷമില്ലെങ്കിൽ പുഷ്പമില്ലെന്നുള്ളതു കൊണ്ട് ഭാഷയില്ലെങ്കിൽ സാഹിത്യമില്ലെന്നുള്ളതു നിശ്ചയം തന്നെ. അതുകൊണ്ട്

ഭാഷയുടെ പ്രാധാന്യം അവഗണിച്ചുമാണല്ലോ. പൂർവ്വ കാലത്തു ഭാഷയുണ്ടായിരുന്ന പ്രശസ്തിക്കു പലദിക്കിലും ഗളഹസ്തം സിദ്ധിച്ചുകാണുന്നു. പണ്ടു രാജകീയ ഷട്രൂയ നിയമങ്ങളും ശാസനങ്ങളും ജനകീയങ്ങളായ വ്യാപാരങ്ങളുമെല്ലാം മലയാളഭാഷാവഴിക്കായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ അവ മിക്കവാറും ഇംഗ്ലീഷിലാണ്. ഈ മാറ്റത്തിനുള്ള കാരണങ്ങൾ ചിന്തിച്ചു പരിഹരിക്കേണ്ടതാണ്. തത്വചിന്തകന്മാരായ ഗ്രന്ഥകാരന്മാരുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഇങ്ങനെയൊക്കെയേ സംഭവിക്കേണ്ടതു എന്നു കാണുന്നു. “ബ്രൈസ്” എന്ന പ്രസിദ്ധനായ പാശ്ചാത്യ ഗ്രന്ഥകാരൻ പറയുന്നത്, ഒരു പരിഷ്കാരത്തിനു മറ്റൊരു പരിഷ്കാരത്തിന്റെ മേൽ അധ്യാസമുണ്ടാകുമ്പോൾ ബലിയുടനീളം പരിഷ്കാരത്തിന്റെ മട്ടത്തിനാൽ ഭൂതലമായ പരിഷ്കാരം ക്രമേണ ഞെരിഞ്ഞു പോകുമെന്നാണ്. നമ്മുടെ ഇടയിൽ കേരളീയ പരിഷ്കാരത്തിന്റെ മുകളിൽ പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരം നിക്ഷിപ്തമായി വന്നതോടുകൂടി അതിന്റെ ഭാരത്തിന്നടിയിൽ പെട്ടു നമ്മുടെ പരിഷ്കാരം പിതൃണിപിതൃണി ശിഥിലീഭവിക്കാതെ ഗതിയില്ല.

ഇംഗ്ലീഷുഭാഷ സമർത്ഥമായിട്ടുദ്യേസിക്കുവാൻ തക്ക ഭാഗ്യം നമ്മുടെ ജനസമുദായത്തിൽ തുലോം ഉൾക്കൊള്ളാത്ത ഒരു ഭാഗത്തിനല്ലാതെയില്ല. വിജ്ഞാനവ്യാപനത്തിനും മനോഗതങ്ങളുടെ ശരിയായ പ്രകാശനത്തിനും മാതൃഭാഷപോലെ മരുപന്ഥാക്കൾ സമ്പാദിക്കുവാൻ നമുക്ക് നിവൃത്തിയില്ല. അതുകൊണ്ടു് ഭാഷക്കു വിശാ

ലതയും സാഹിത്യത്തിന് വികാസവും സമ്പാദിക്കുവാൻ ഉള്ള യത്നം അവശ്യം ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. പുസ്തകങ്ങളിൽ സാഹിത്യാഭിരുചി രാജാക്കന്മാരുടെയും പ്രഭുക്കന്മാരുടെയും പ്രോത്സാഹനത്തെ അവലംബിച്ചു നടന്നുവന്നിരുന്നു. അങ്ങനെയുള്ള മഹാശയന്മാരുടെ യശസ്സ് കവികൾക്കുൾ ശാശ്വതപ്രകാശത്തെ പ്രാപിച്ചിരുന്നു.

“വന്ദീകപ്രഭുവേന രാമനൃപതി-
വ്യാസേന ധർമ്മാത്മജോ
വിഖ്യാതഃകിലകാളിഭാസകവിനാ-
ശ്രീവിക്രമാർക്കോസ്താപഃ”

എന്നു തുടങ്ങി

“ഖ്യാതിംയാന്തിനൃപോത്തമാഃ-
കവിവരൈഃസ്ഫാഹൈർഭരീരവൈഃ”

എന്നവസാനിക്കുന്ന ഒരു ശ്ലോകം കേട്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതായതു വാല്മീകി നിമിത്തം ശ്രീരാമചന്ദ്രനും വ്യാസൻ നിമിത്തമായി യുധിഷ്ഠിരനും കാളിഭാസൻമൂലമായി ശ്രീവിക്രമാഭിത്യനും വിഖ്യാതന്മാരായിത്തീർന്നു. സ്ഫാഹങ്ങളായ പട്ടഹാഡംബരങ്ങൾകൊണ്ടല്ല, പിന്നെയോ കവികളെക്കൊണ്ടാകുന്നു രാജാക്കന്മാർ ഖ്യാതിയെ പ്രാപിക്കുന്നത് എന്നു താത്പര്യം. കവികളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിൽ വിമുഖന്മാരായ രാജാക്കന്മാർ പണ്ടില്ലായിരുന്നു എന്നിരിക്കെണ്ടു് അർത്ഥമാക്കരുതു്. അങ്ങനെയുള്ളവരെക്കുറിച്ചു കവികൾ ഉപഹാസവും വൈരാഗ്യവും പ്രകടിപ്പിച്ചുകാണുന്നു. ഉപഹാസത്തിന് ഒരു

ഉദാഹരണം പറയാം. പണ്ടു കണ്ണാടകദേശത്തു് ഒരു രാജാവു് കലാവിദ്യാപ്രോത്സാഹനവിഷയത്തിൽ ധനവ്യയം ചെയ്യുന്നതിൽ ദുഃഖമുണ്ടായി കൃപണമൂഡാമണിയായി കഴിഞ്ഞുവന്നു. ധനവ്യയംകൂടാതെ കാവ്യങ്ങളും സംഗീതവുംമറ്റും ആസ്വദിക്കുന്നതിന്നു അദ്ദേഹത്തിന്നുവളരെ വൈമനസ്സും ഉണ്ടായിരുന്നുവോ എന്നു റിയുന്നില്ല. വല്ലതും ചിലവാകുമെന്നുവന്നാൽ അദ്ദേഹം ഈ വകശല്യങ്ങൾ ഒഴിച്ചുവയ്ക്കുന്നതിന്നു് കാലേക്രൂതികളായിരുന്നു. ധനദാനഭീരുവായ ഈ മഹാനുഭാവനെ കാണാൻ ഒരിക്കൽ ഒരു കവിചെന്നുകൂടി. കവി വരുന്നതു് ദൂരെവെച്ചു കണ്ട രാജാവു് മുറിയ്ക്കുകത്തുകയറികതകടയ്ക്കുവാൻ തുടങ്ങുന്നതുകണ്ടു കവി ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു.:-

“മാഗാഃ പ്രത്യുപകാരകാതരധിയാ,
 വൈവർണ്ണ്യമാകണ്ഠയ
 ശ്രീകർണ്ണാടവസുന്ധരായിപ,
 സുധാസിക്താനിസൂക്താനിനഃ -
 വർണ്ണ്യഗ്നേകവിഭിഃ പയോനിധി -
 സമിതസന്ധ്യാഭൂവിന്ധ്യാദവീ -
 ധ്യാന്ധാമാരുതനിർന്ധരപ്രഭൃതയ -
 സ്തേഭ്യേകിമാപ്തംഫലം?”

അല്ലയോ കണ്ണാടകരാജാവേ, പ്രത്യുപകാരഭയം നിമിത്തം വൈവർണ്ണ്യഗ്നേകവിഭിഃ. അമൃതാർദ്രങ്ങളായ നമ്മുടെ നൂക്കരങ്ങളെ കേൾക്കുക. സമുദ്രം, നദി, സന്ധ്യ, അഭ്യം, വിന്ധ്യൻ, വനം, കൊടുങ്കാറ്റ്,

നീരാഴ്ച മുതലായവയെ കവികൾ വർണ്ണിക്കുന്നു. പക്ഷെ അവയിൽനിന്നു വല്ല ഫലവുമുണ്ടാകുന്നത് ആശിച്ചാണോ? ഒരിക്കലുമല്ല എന്നു താത്പര്യം. അതുപോലെ അവിടത്തെ അടക്കൽനിന്നു പ്രയോജനമൊന്നുമുണ്ടാകുന്നത് വിചാരിച്ചു കാര്യം കേൾപ്പിക്കുവാൻ വന്നതല്ല എന്നു ഓരോ.

‘തൃണമപിമൃതംസായംസംചല്ലാദ്യുഗ്ദ്ധതദ്വികാ
പരിശുദ്ധംചാമരംചാമരമേവനാഹീനം’

“ക്ഷോഭംകോണതലാംശപാലനകവാദുമാരഗദ്യുഗ്ദ്ധനാ
കുദ്യുദ്യുഗ്ദ്ധനേത്രമാദരംനാഡസ്യാനേസ്യാമഹേ”

എന്നും മറ്റും ഉൽപോയിച്ചിട്ടുള്ള കവികളുടെ വൈമാശ്യം പ്രോത്സാഹനഭംഗത്തിന്റെ മുർച്ഛയെ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു പൂർവ്വാപരം സർവ്വ സുന്ദരമായിരുന്നവെന്നു പറയാവുന്നതല്ലെങ്കിലും പ്രായേണ വിചലജനഃ പ്രോത്സാഹനം രാജാധിപരിലും പ്രഭുക്കന്മാരിലും നിന്നു സിദ്ധിച്ചുവന്നിരുന്നു. നമ്മുടെ ഭാഷാസാഹിത്യത്തിന്റെ കാഴ്ച നോക്കുക. ക്ഷേമൻനമ്പിയാരുടെ വാഗ്ഗീശ്വരസ ലഹരി ബൈങ്കണ്ണൂരി രാജാവിന്റെയും മൗത്താണുവർമ്മരാജാവിന്റെയും മറ്റും കൃപാകടാക്ഷമന്ത്രികയിൽ ഉദേശമായി പ്രാഥമിച്ചിരുന്നു. ഗിരിജാകല്യാണം എന്ന കൃതിയിൽ നിന്നു തെളിയുന്നത്, ഉണ്ണായിവാർഗ്ഗർ മങ്കരം കോതമംഗാവിന്റെ ആശ്രയത്തിൽ വർത്തിച്ചിരുന്നു എന്നാണ്. കൃഷ്ണഗാഥയുടെ പ്രോത്സാഹകൻ കോലത്തിരി രാജാവായിരുന്നു. എന്നാൽ

ആമാതിരിയുള്ള പ്രോത്സാഹനം ഇപ്പോൾ ലഭിക്കുകയോ
 നല്ല സിദ്ധിക്കുന്നുണ്ടെന്നു പറയാവുന്നതല്ല. ആക
 യാൽ അത്രയും അനാദിമായകരായ പ്രോത്സാഹനം
 ജനങ്ങളുടെ തൊട്ടിലകൊണ്ടു സിദ്ധിക്കേണ്ടതായിട്ടാണി
 രിക്കുന്നത്. നമ്മുടെ സാഹിത്യം അഭിമാനരഹിതവുമാകട്ടെ
 ആസാധ്യമായ മാർഗ്ഗമുള്ളതുവെന്നു നമ്മൾ ബോധ
 പ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ നമ്മു നന്നിരിക്കാതെ സൂക്ഷിക്കേണ്ടതും
 അതിനു ഉപരി അഭിവൃദ്ധി ഉണ്ടാക്കേണ്ടതും നമ്മുടെ
 കടമയാണെന്നുള്ളതിനു തർക്കമില്ല. എന്നാൽ എങ്ങ
 നെങ്കിലും സാഹിത്യത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കേണ്ടതു്?
 തെ വെച്ചു പിടിച്ചുപിടിക്കുന്നതുപോലെയാ വാഴവെച്ചു
 വെള്ളം കോരുന്നതുപോലെയാ സാഹിത്യത്തെ പോ
 ണിപ്പിച്ചുകൊൾവാ? സാധിക്കുകയില്ല, നിശ്ചയംതന്നെ. ഒന്നാ
 മതായി കലാവിദ്യകളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനുവേണ്ട
 വാസന, വൈദഗ്ദ്ധ്യം, അഭിരുചി. സാധാരണപ്രഭാ
 ചന, ഇതെല്ലാംകൂടി തികഞ്ഞവക വളരെ അസാധാ
 രണമായ ഒരു സംഗതിയാണു്. ഇതെല്ലാംകൂടി തിക
 ഞ്ഞിട്ടു ഒരുൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ അയാളുടെ പ്രയത്നത്തിന്റെ
 ഫലമായി തോന്നാറുള്ളതു്, ഒരു കൃത്യം നിർവ്വഹിച്ചു
 എന്നൊരു സാധാരണസാത്യാണു്. ദമ്പ്തമായ
 ഉദാഹരണം സാഹിത്യലാഭങ്ങളുടെ സൂചിയായി ഒരു
 ഘടകമാണു്—ഘടകമെന്നാകാം പറഞ്ഞാൽ പോരാ,
 ദാർഢ്യമായ ഘടകം—പട്ടിണിയെന്ന ഘടകത്തിലേത്തി
 യാൽ കലാവിദ്യാലയങ്ങളുടെ കലാശാലകളാകാതെ കഴിവാ
 യില്ല.

“താദ റിദ്വാന്വദ്യാപ്രകാരി
 വിദ്വാൻ താവദാചാരധാരാ
 താദാഭവേദ്യദ്യുഷ്ടഃ പ്രസരതി-
 കവിതാധരംബരോ വാഗ്വിലാസഃ
 താവന്നോദേതിദാകാകലകുലഗുഹാണി
 പ്രേക്ഷിതാപത്യാഹ്വതാ
 നൈവാദ്യം നൈവതൈലം നവ്വാചാരതി
 ചിത്യാദിവാചാപ്രദാരഃ”

എന്നൊരു ട്രോക്കു നമ്മിൽ പലരും കേട്ടിട്ടുണ്ടായിരിക്കുമല്ലോ. അതു ഒരു അനുഭവധാരയ്ക്കു കൃതിയാണു്. കാവ്യകലകൊണ്ടു് ഉദാഹരണ നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതാകു്. അതായതുകൊണ്ടല്ലെന്നു വന്നാൽ, അർത്ഥാദി എവിടെ കിട്ടുന്നു നോക്കാതെ ഗതിയില്ല. സാഹിത്യവിദ്യകൊണ്ടു സമുദായസേവയെന്നൊരു സമുദായം സഹായിക്കാതെ കഴിക്കയില്ല. സാഹിത്യരാജ്യത്തിൽ പ്രവേശിച്ച സ്ഥിരമായി പ്രവർത്തിക്കുവാൻ പ്രായേണപലരും വിമുഖന്മാരാണു്. അങ്ങനെയിരിക്കെ ഉദ്യമനോഹരമായി വല്ലൊരുമുണ്ടെങ്കിൽ അവരോടു് ഒന്നു സമുദായം ചേരാണു് മുഖാമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതു അത്യന്തം അധസ്ത്യാകുന്നു.

സാഹിത്യം പദ്യമെന്നും ഗദ്യമെന്നും രണ്ടു പ്രധാനകൈവഴികളായി പിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇവയിൽ ഓരോന്നിലും പല പ്രാധാന്യങ്ങൾ ഉണ്ടു്. ആ കൂട്ടത്തിൽ നവീനപ്രാധാന്യങ്ങൾ അങ്കുരിക്കുന്നതും ഉണ്ടാണു്. ഉദാഹരണത്തിന്നു്, മുമ്പു “നാലുകൾ” എന്നുപറയുന്ന പ്രബന്ധങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇപ്പോൾ ആവക അനേ

കുടുംബം. പദ്യശാലയിൽ ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളുടെ സംഖ്യാവർദ്ധനം ഗണ്യമായി തീർന്നിരിക്കുന്നു. കൂടുതൽ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുകയും ഉമി പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ പ്രാപ്തത്തെ പോഷിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ് നമ്മുടെ കടമ. ചക്രനേമിക്രമത്തിൽ ഉപ്പൻ ചാലാകൾ സാഹിത്യത്തിനും ഉപാകപ്പെടുന്നുള്ളത് അനുഭവസിദ്ധമാണ്. ധർമ്മത്തിന് പ്രാനിതത്വം ഇതുകൊണ്ടുമാത്രം ഉണ്ടാകുമെന്നു പറയുന്നതുപോലെ സാഹിത്യത്തിന്റെ കർമ്മത്തിൽ മഹാമഹർ ഉണ്ടാകുമെന്നു വിശ്വസിക്കാവുന്നതാണ്. നാങ്ങനെ ഒരു ഘട്ടത്തിൽ അറിയപ്പെട്ട സാഹിത്യത്തെ ഉത്ഥാപനം ചെയ്തു അവിസ്മരണീയമായ ഒരു മഹാമഹത്വമായിത്തീർന്നു കേരളവർഷം വരികകൊണ്ടിരിക്കുന്നുവെന്ന് തിരുമനസ്സ്. ഗദ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ പ്രതിപ്ലവം അവിടന്നു ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണ്. നാടകങ്ങളുടെ നവീകരണവും അവിടന്നുതന്നെ. മധ്യസംസ്കൃതത്തിൽ തിരുക്കുറുപ്പു ഖണ്ഡകാവ്യമാത്രം ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും അവിടന്നു പ്രാപ്തമാകാമല്ല.

സാഹിത്യത്തിന്റെ ഭാഷയേയും അധികരിച്ചു ഇന്നിപ്പോൾ നമുക്ക് പലതും ചെയ്യേണ്ടതായിരിക്കുന്നു. സാഹിത്യത്തിന്റെ സാരമായ രസം സാക്ഷാൽ പരബ്രഹ്മത്തിന്റെ സ്വരൂപമാണെന്നു മഹാമഹർ പറയുന്നു. ഇത്വം ഉൾക്കൊള്ളാൻ കിട്ടാൻ വിട്ടുപോകുന്നതുപോലെ കഠിനമായ ഏതെങ്കിലും രസത്തിന്റെ വ്യാപ്തിയാൽ നിർമ്മിതമാണെന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ സാഹിത്യരസംപോലെ മറ്റൊരു മഹാമഹർ. നാടക

ഭാരതം സാമിത്യവംകൊണ്ട് അന്യഥാ ഭിന്നമാ
യവനെ നമുക്കു യോജിപ്പിക്കാനാണത്. രാജഭരണ
വ്യവസ്ഥയ്ക്കു ഭാഗ്യമായി അതിനെ വിഭാഗമായി
അവകാശമില്ല.

ഭാരതം സാമിത്യവുമാകട്ടെ അന്യഥാ ഭിന്നതാ
 യവനെ നമുക്കു യോജിപ്പിക്കാനാണു്. ചന്ദ്രഭാഗം
 വർണ്ണശാലകളോടു ബാധിച്ച അതിനെ വിഭാഗത്തിനു
 അധികാശമില്ല.

കേരളത്തിലെ ഭരണശിക്ഷണം.

പ്രസിദ്ധനായ പ്രമുഖനായ (Publicist) മി. എച്ച്. ജി. പെർസൺ, അദ്വൈതകാലത്തു എഴുതിയിട്ടുള്ള ഒരു ആത്മകഥയിൽ, അദ്വൈത The autocracy of Mr. Parham, എന്ന പ്രബന്ധത്തിൽ വിവിധതരം കലാകാരന്മാരുടെയും വിദ്വാന്മാരുടെയും വായനക്കാരിൽ ചിലർ കണ്ടിട്ടുണ്ടായിരിക്കാം. അദ്വൈതകാലം ഇംഗ്ലണ്ടും തമ്മിൽ നടക്കുന്നതായിട്ടാണ് ആ യുദ്ധത്തെ സങ്കല്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇരുഭാഗത്തുണ്ടെന്നു നേരേണമകൾ താലിപ്പള്ള നാദിമന്ത്രത്തിൽ മഹാമുക്തിനികളായ പടക്കുപ്പുകൾ നേരേയധനികൾ (Torpedo) അധ്വജമന്ത്രകൾ (Submarines) വായുവായുവായ (Air-craft) മുതലായവയുടെ കർമ്മശാലയെ പ്രയോഗംകൊണ്ടു, പല പൊളിത്തും അഗ്നി പൊലിപ്പും മൈനാകംപോലെ സമുദ്രത്തിൽ മണ്ണു മെലുക്കുന്ന മഹാമഹായ കാഴ്ച ഗ്രന്ഥകാരൻ വളരെ തന്മയമായി വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. ത്ര്യംഗസംഹരിക്കളായ പടക്കുപ്പുകളുടെ വിനാശശാലയെ അപ്രതീകാരപാജായായ വിനാശ സംഭരിച്ച വിജയവക്ത്രിയെ വരിക്കാരൻ കഥാനായകനായ പ്രൊഫ്സർ പാർക്കർ ഓർപ്പാടും ആ പ്രതിഭയുടെ വിജയശാലയും അസ്മിതാദിപ്തമായി സംഹാരത്തിന് സജ്ജീകരിച്ചിരിക്കുന്ന സാധന സാമഗ്രികളുടെ ഭരണകർമ്മത്തെ അനുമാനമായി നമ്മെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെയുള്ള യുദ്ധകാലാദിപ്തവി

യിൽ നിന്നു പ്രത്യുഗ്ദ്ധികളായി നോക്കുമ്പോൾ കൈ
തുകമുള്ളവർക്കു, പൂർവ്വകാലത്തു കേരളത്തിലെ യുദ്ധരീ
തിയേക്കുറിച്ച് ജിജ്ഞാസനാരംഭം തോന്നാതിരിക്കുകയില്ല.

കേരളവും പരദേശങ്ങളും തമ്മിൽ പലയുദ്ധങ്ങളും
ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതിന്നു തർക്കമില്ല. കേരളാധിപതി
മാരായിരുന്ന പെരുമാറ്റംകൊണ്ടുണ്ടായ സമാധി, ചോളന്മാ
രായി നടന്ന യുദ്ധത്തിലുണ്ടായ ഭംഗംനിർദ്ദിഷ്ടമാണെന്നു
പറയപ്പെടുന്നു. കൊല്ലത്തു വാണിരുന്ന രവിവർമ്മ
ചക്രവർത്തി പാണ്ഡ്യചോളന്മാരോടു പടയൊട്ടി കാഞ്ചീ
പുരംവരെ അഭിനിർദ്വ്യാണമൊഴിച്ചു വിജയിച്ചായി അവിടെ
വെച്ച് അഭിനിഷ്ഠനായ നാലാ കാലം. അദ്ദേഹത്തി
ന്റെ കനിപ്പുനന്ദനായ അഭിനിർദ്വ്യാണമൊഴിച്ചു തുല
ക്കന്മാരായി നടത്തിയ പോരിന്റെ ലാഭം നന്നു ഉള്ളതായി
വിസന്ദേഹമായി നിന്നു പദിക്കുന്നു. വിജയനഗര ചക്ര
വർത്തിയായ അച്യുതനായനാ മഹാരാജാവിന്റെ സാമ്രാജ്യ
ത്തിൽ അവിതാഴ്ചകൾക്കുണ്ടായിരുന്ന - ശോഭിച്ചിട്ടുള്ളതിന്നു ഉ
ദ്യോഗങ്ങൾ ഉണ്ടു്. ഇവയെല്ലാം ഉണ്ടായിട്ടുള്ള യുദ്ധങ്ങളുടെ
പ്രകാരത്തെപ്പറ്റി നമ്മുടെ പഴയ ചരിത്രകാരന്മാർക്കുണ്ടിട്ടു.
പാണ്ഡ്യന്മാരായ പോർത്തുക്കൾ - ചാളികന്മാരുടെ
വിവരണങ്ങളിൽ കേരളീയരെന്നുവെച്ചു കാണാൻ പാറുന്നു.
കൊല്ലം 800 ചാളന്മാരുടെയും ഗുണമെന്ന പാതിയും ത
മ്മിലുണ്ടായ ഗുണത്തിൽ സാമന്തി, ചാളന്മാർ പതി,
ചെമ്പകശ്ശേരി മുതലായ നാട്ടുരാജാക്കന്മാരും ഭാഗമാക്കു
കളായിരുന്നുവെന്നു "ചാളപ്പാട്ടിൽ" നിന്നു പ്രകടമാകുന്നു.
ചെമ്പകശ്ശേരി രാജാവിന്റെ വഞ്ചിപ്പട്ടയുടെ പ്രശസ്തി

“പടപ്പാട്ട്”കാരൻ ഘോഷിക്കുന്നു. ശ്രീമാൻ എം. രാജ രാജവർമ്മത്തമ്പുരാൻ അവർകളുടെ പ്രശംസനീയമായ പ്രയത്നം കൊണ്ട് പ്രകാശഭവയെ പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ള ചാത്താ ണ്ഡവർ വർണ്ണന എന്ന കൃതിയിൽ വികൃതിയായ ചാത്താ ണ്ഡവർമ്മ മഹാരാജാവു കൊട്ടും നഗരത്തെ മോഡിച്ചതും കൊട്ടും രാജാക്കന്മാർ നേരിൽ അപജയപ്പെട്ടതും വ ള്ളിച്ചിരിക്കുന്നതു കണ്ടാൽ കവി സാക്ഷാദുദ്ധാരയിരു ന്നു എന്നുറ്റാതെ തോന്നുകയില്ല. കൊട്ടത്തെ ആക്രമി ച്ച സേന രണ്ടു നാലുകളായി തിരിഞ്ഞു് ഒന്നു കിഴക്കിനി ന്നു ചാത്താഞ്ചവർമ്മ മഹാരാജാവിന്റെ നേതൃത്വത്തിലും മറ്റൊരു തെക്കിനിന്നു കാഴ്ചവർമ്മ മഹാരാജാവിന്റെ നേ തൃത്വത്തിലും അഭിധോധനം ചെയ്ത സംഗതി വിവരി ച്ചിരിക്കുന്നതുനോക്കുക.

രണ്ടാൾക്കുടന്നും ചാട്ടേഴിക്കുന്ന ഗുഹയുമ്പും ഉണ്ടാ തിരുന്നിരി. പണ്ടും എന്നു തൊൽ ഉതുമ. ക്കുന്നു. തിരുവന ത്തപ്പുറം, നംസ്കൃതഗുഹയമ്പിയിൽ 95 മനസ്സായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരിക്കുന്ന “ചെങ്കീപിക” ആ ഉതുമത്തെ അനുകൂലിക്കുന്നു. നാതു് ഒരു കേരളീയ കൃതിയാണെന്നു ജ്ഞാനിത താമിട്ടു. കാരണകൾ എന്നാണു് ഗുഹ കാരന്റെ നാമധേയം.

“രാജൻ കേരളരാജരാജാർക്കീ
രാജീവദംഘ്നിദേവ
ശ്രീഗോവിന്ദാർക്കീസുരേന്ദ്രസഹജ
ശ്രീദേവനാർക്കീജ്ഞാമു”

എന്നവസാനമാഗട്ടു കാണുന്നതിനപുറമെ

“കുന്ദാഭേ ദുവിധേ ഗൌരവേ
 കാശ്മീരേ കോങ്കണപിമ
 തുരുന്ദാഭേ വൈദേഹേ
 ബന്ദാഭേ സിംഹഭേ പിമ
 പാണ്ഡ്യ മാളവ ലാടാദി
 പരദേശേ യുനാദഭഃ.”

എന്നും അതിൽ പറഞ്ഞുകാണാം. കൊല്ലം 825 ൽ
 വിരചിതമായ പ്രഗ്നശാസ്ത്രത്തിൽ രണ്ടാമിടികൾ സ്മരി-
 ക്കപ്പെടുന്നതുകൊണ്ട് അതിന്റെ നിർമ്മിതി ഹൃദയം
 ആസംബൽസരത്തിൽ മുമ്പായിരിക്കണമെന്നു പ്രസാധ-
 കനായ സാംബശിവശാസ്ത്രികൾ അഭിപ്രായം അനുമാനി-
 കുന്നു. വരാഹമിഹിന്റെ പരാമർശനായിരിക്കുന്ന സ്ഥി-
 തിക്കു ക്രിസ്തു പഞ്ചമശതാബ്ദിക്കു മുമ്പായിട്ടുണ്ടായിരി-
 ക്കണമെന്നും പറയപ്പെടുന്നതാകുന്നു. തുരുന്ദാഭേയെന്നു
 പറ്റി പറയുന്നതുകൊണ്ട് ഗണ്ഡാർഭാഖ്യായം ഭാരതത്തി-
 ലുണ്ടായ ശേഷമാണ് രണ്ടാമിടികൾ എന്നും വിചാ-
 രിക്കേണ്ടി വരുന്നു. ബന്ദാഭേയെന്നു പറയുന്ന പരാമർ-
 ഷം നോക്കുക. രണ്ടാമിടികളിലെ വിഷയം, ഭൂമിയിൽ
 ഉള്ള കാലം, പ്രസ്ഥാനമുൾക്കൊള്ളുന്ന മുമ്പായ ജ്യോതിഷിക
 സംഗതികളാകുന്നു. അപ്പോഴെ ഭൂമിസമ്പ്രദായമുണ്ട്.

ഭൂമിയിൽ കച്ചകെട്ടിക്കുന്ന കളരികളും അവയ്ക്ക്
 അതിനാലുണ്ടായ ഭേദിക്കുമായും ഉണ്ടായിരുന്നെന്നും
 മിക്കവാറും സ്ഥിരമായിരുന്നു. ഒരു വിശേഷം കാണുന്നതു

കേരളീയരുടെ സമുദായഗുണനാശം പ്രായേണ
 കർണ്ണാടകക്കാർക്കായിരുന്നു എന്നുള്ളതാണ്. ചെമ്പ
 കല്ലേരി രാജാവിന്റെ സേനാപതി സ്ഥാനം മാത്തൂർ
 പണിക്കർക്കും വെള്ളൂർ കുറുപ്പിനും ആയിരുന്നു. അവ
 രിൽ മാത്തൂർ പണിക്കരുടെ സമുദായഗുണ ദ്രോഹം
 പള്ളിനായികൾ അഥവാ ഓണം പള്ളിനായികളും
 വെള്ളൂർക്കുറുപ്പിന്റെ ഗുരു 'നനയരും' ആയിരുന്നു.
 ദ്രോഹം പള്ളി കയ്യാൻനമ്പിയാരുടെ ഗുരുവായിരുന്നതു
 കൊണ്ട് പല തുള്ളയ്ക്കാരന്മാരിലും കീർത്തിതനായിട്ടു
 ണ്ട്. നനയരും അവരുടെ പമ്പക്കുളം പ്രവൃത്തി
 യിൽ അനുഭോഗ്യാതായ തിരുവടയ്ക്കായാതെ വസ്തുക്കൾ
 ഇന്നും അനുഭവമുണ്ട്. നനയർ, ജാതയിൽ ചൊല്ല
 മെന്നാണ് എന്റെ ഓർമ്മ; ബ്രാഹ്മണരല്ല. വെള്ളൂർ
 കുറുപ്പിന്റെ ഗുരുസ്ഥാനത്തിൽ പുറമേ നനയർക്കും ഓ
 ണാട്ടക്കുമനാട്ടിൽ ചില വീട്ടുകാരുടെ ഗുരുസ്ഥാനമുള്ള
 തായം നമ്പിയാരും. ആ കൂട്ടത്തിലാണ് മെന്നാട്ടുവീട്ടുകാ
 മെന്നു താനെന്നു. ദാണവള്ളിലും നനയരും ഒക്കിണ
 കർണ്ണാടകജന്മമാണെന്ന്. ചെമ്പടനാട്ടു സമീപം അ
 രു തൂർ എന്ന കരയിലും ദേഹിണകർണ്ണാടകത്തിൽ നിന്നു
 വന്നിട്ടുള്ള ഒരു നായികർ കുടുംബമുണ്ടെന്നും അവർക്ക്
 അവിടെ ആയുധാധ്വാനഗുരുത്വമുണ്ടെന്നും കാണുന്നു.
 തിരുവിതാംകൂർ രാജവംശത്തിലെ ആയുധക്കിണു ഗുരു
 കക്കാട്ടു പോറ്റിയെന്നോ മറ്റൊരാൾ പേരുള്ള ഒരു പോ
 ററി ആണെന്നാണ് കേട്ടിട്ടുള്ളത്. അവരും കർണ്ണാട
 കത്തിലോ തുളുനാട്ടിലോ നിന്നു വന്നവരായിരിക്കണം.

ഇളനാടന്മാർക്കു തിരുവനന്തപുരത്തു ചുമ്പിനാലെ പ്രാദാ
 ബ്ധം എടുത്തതൊരു ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നു. അ
 നന്തായനാചാര്യനെന്ന കൃതിയിൽ (സർ. റി. ടോപ്പ
 മസ്താർ അവർകളാൽ പ്രസിദ്ധിതം) “തെരുവാ
 ഏവമൽ പ്രിയം” — അതായത് “ഇളനാടന്മാരാണ്”
 എന്ന് പ്രിയപ്പെട്ടവർ — എന്ന സംജ്ഞയ്ക്കു പരമനാ
 ഭസ്യമായിത്തന്നെ അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഗുണമെന്തെന്ന് പറ
 ണ്തിരിക്കുന്നു. ഉദയവർമ്മാദികൾ എന്ന നാഗ്രഹിപ്പി
 കൃതമായ കൃതിപ്രകാരം ഇളനാടന്മാർക്കു കേരളത്തിൽ
 ശാന്തിയാകാമെന്നു ഇദാപ്രകാരമായിനിശ്ചയിച്ചതു കോ
 ലത്തുനാട്ടു് ഉദയവർമ്മാദികൾക്കായിരുന്നു എന്നും ഈ ആ
 ചാരത്തിന്റെ ആരംഭം ക്രിസ്തു ൧൨൦, ൧൪൦ ഈ ആ
 ണ്ടുകൾക്കു തുടങ്ങിയെന്നു എന്നും കാണുന്നു.

ഇങ്ങനെ കേരളീയരുടെ രാജാവിന്നുണ്ടെന്നിട്ടു കല്പി
 ത കേരളീകൾ ഭക്തികരമായിരുന്ന സമയത്ത് ഉപരിവി
 ചാരത്തിന്നു വിനയമാകുന്നു.

ഓണ്ടമൂന്നു ദാക്ഷിണാത്യ കവയിത്രികൾ.

വൈദ്യവ്യവം സാഹിത്യാഭിരുചിയും ഉള്ള സ്രീജന
 ഷരം നമ്മുടെയിടയിൽ ഉണ്ട്; പുസ്തകാലത്തുണ്ടായിരുന്നി
 ട്ടുണ്ട്. മനോരമപന്തൂരാട്ടി, കുടിക്കുഞ്ഞുതങ്കുറ്റി മുതൽ
 ചേർ പുസ്തകാലോദാരമണ്ഡലമാണ്. വാസുദേവ ഭട്ട
 തിരി തിന്ന പഴത്തിന്റെ തൊടി ഗകലം കളയാതെ
 പത്തുപ്രാമനീയ് കെട്ടിപ്പു ഭാഗ്യപ്രസാദംകൊണ്ടു വൈ
 ദ്യവ്യം സമ്പാദിച്ച ഒരു വാല്യസ്തോത്രകൾ കഥ ഭാഗം
 രിത്രത്തിൽ വായിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷെ നന്നായ ഒരു കൃതിക
 ഉണ്ടെന്നു കണ്ടിട്ടില്ല. പഴയൊരലിയുടെ ഗുണസംഗ്രഹം
 കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ പക്ഷെ “പത്തുകെട്ടിയ” മായിപ്പോയോ?
 ഇല്ലെന്ന് സാഹിത്യചരിത്രത്തിൽ ജെയിംസ് ആസ്റ്റിൻ,
 മാർട്ട് എറിയട്ട്, മേരിക്കോറി, ആലിസ് മേയ്
 നെൽ മതാപേർ പ്രൊസ്സി പ്രതിഷ്ഠയെ പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ള
 സ്ത്രീകളാണ്. അത്രമാത്രം കീർത്തിഭാഗം അരതര്യേന
 നമ്മുടെ പ്രബന്ധകാരിണികൾക്കു സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു
 തോന്നില്ല.

“ആചാരതത്ത്വമയവരിയീട് മനാമ
 കാവ്യവർത്തനാഭി നിപുണയാത്മജാക്ഷി
 മോചാരസോദ്ധാനിരർത്ഥധാരിയായ
 വാചാ ധരിച്ചു മമ മാനസമെന്നൊരുനാൾ”.

എന്ന കേരളസാഹിത്യസഭാഭാഷിണ കേരളവർമ്മ

റഹിയ കോയിൽ തനയമാർ തിരുനസ്തിനെ ദാസ്യമെന്നു
 പ്രശംസിച്ചു. അദ്ദേഹിപ്പു വിദഗ്ദ്ധിയേപ്പോലെ പല
 സ്ത്രീകളും കേരളത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള സ്ഥിതിയ്ക്കു സാദരി
 ആയുധമായി സ്ത്രീകൾക്കു മുന്നതിൽ സ്ഥാനം
 വേറെ വിശദമായിപ്പോയതു കണ്ടാൽ വിശദമായിപ്പോ
 ന്നുണ്ടെന്നു. തൊഴുപ്പുപുതുക്കു കാരണമെന്നു
 കാണുന്ന സ്ഥിതിക്കു കാരണമെന്തെന്നു ഇതു ചോദിച്ചാൽ
 പ്രാപ്തിപ്പെടുന്നു. സമാധാനിതനായിത്തീർന്നു
 കലസ്ത്രീകളുടെ കൈപ്പറ്റുന്നതിന്നു പറ്റിപ്പിടുന്ന സ
 ത്വദാശയെക്കണ്ടു സാദരിയുക്കെത്തുകയെന്നു ഉദ്ദേശിപ്പി
 അന്നതിന്നു വേണ്ടു. കാരണമെന്തെന്നുള്ള നാണയക
 ണ്ടുടമുഖം സ്ത്രീകളുടെ കാരണമെന്നു വേർതിരിച്ചു ചൂടുകാ
 റുള്ള പ്രതിപദം മുമ്പാകെത്തന്നെന്നു കാണുന്നു തോന്നുന്നു.

ഈ അഭിപ്രായമെന്നു സാദരിയുടെ വിശദമായിപ്പോയി
 തിന്നു ആശങ്കിക്കുന്നതെന്നു ചോദിച്ചു വിശദമെന്നു. സംസ്കൃ
 തഭാഷാദാശിപ്പു ചാർത്തുനിൽക്കുന്നതെന്നു ചൂടുകാണു
 കളായി സ്ത്രീകളുടെയെന്നതെന്നു ചോദിച്ചു. ആ ഭാഷയിൽ
 നല്ല വിദഗ്ദ്ധകൾ ഉണ്ടായിത്തന്നെന്നുള്ളതിന്നു തക്കമില്ല.
 എന്നു തന്നെപ്പോ, കാരണമെന്നു ചൂടുകാണുവെന്നു പ്രാദീ
 ബ്ധം സമ്പാദിച്ചിരുന്നു വിദഗ്ദ്ധകളാ മഹാലക്ഷണം. സാ
 ദരിതമെന്ന ഭാഷാധാരാദാ മഹാലക്ഷണം പ്രകാശിപ്പിച്ചു പ്രസംഗിച്ചു
 യജ്ഞിൻ സ്ത്രീകളുടെയെന്നുള്ളതിന്നു മഹാലക്ഷണം ഉൾക്ക
 ളിക്കുന്നു. ആ കൃതിയിൽ വിജയം, വിജയം, ഗീലാ
 ഭൂമിക, വിജയനിതംബം, ചന്ദ്രഹസ്തിനി, ചാരിക, നാ
 ഗം, പ്രദീപികയെന്നു സ്ത്രീകളുടെ നാമധേയങ്ങൾ

പ്രസ്താവിക്കപ്പെട്ടതുകൊണ്ട്, മറ്റു ജീവിച്ചിരുന്നവരുടെയും കൂടി തരിയെന്നു കാണിക്കുന്ന മറ്റു താഴെത്തന്നിരിക്കുന്ന പുസ്തകങ്ങളുടെ അർത്ഥത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾക്കനുസരണമായിത്തന്നെയാണ് പ്രസ്താവിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട്, ഇവയെല്ലാം പരസ്പരം സഹായകരമായിത്തന്നെ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട്, ഇവയെല്ലാം പരസ്പരം സഹായകരമായിത്തന്നെ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട്, ഇവയെല്ലാം പരസ്പരം സഹായകരമായിത്തന്നെ പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

[illegible]

എന്ന വിജയയെപ്പറ്റി.

[illegible]

എന്ന വിജയം പരാമർശിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്കു അവർ അനാഗാത്യകളായിരുന്നു എന്ന വിവരമില്ലാത്തതായിരിക്കുന്നു.

• “പ്രതിനരനന്ത-വാദ്യോപാധ്യം നിരോധനസ്തിതം
 ഗുഹാമുഖം സന്ധ്യാനാരിണിതം ച നമഃ കരി
 നിമിശഭിരതം വേദോഽനന്തം ഗുഹാമുഖം ച നമഃ
 പ്രതിപതിനമസ്തേ നാരിണിതം ച നമഃ സന്ധ്യാനാരി
 നിതം ച നമഃ.”

എന്നുള്ള പ്രതിപദ്ധ്യാർത്ഥം, ഫലഗുരവ്വിനിയമം
 പ്രോക്തമാണെന്നു പറയാവുകയാണു്. ഇവിടെ പ്രതിപദ്യ
 ത്തിലെ പഞ്ചകവയെ ശിവന്റെ ജ്ഞാപ്തിയുടെ പൂർവ്വ

മിട്ടും രാത്രിയുടെ മനസ്സിതാമസം ഗുഹയുടെ തളിരിരി
യായും സന്ധ്യയുടെ കിഷ്പണനവയുമാകുന്നതായും ഇരു
ട്ടിന് വെളിച്ചമുണ്ടാകും. ആ കാലാവസ്ഥയെ തുറന്നിടാൻ കൈ
യായും കാര്യങ്ങൾ വിശദീകരിക്കാനും പര്യാപ്തമാക്കിയിരിക്കു
ന്നു. ഇതു വെളിച്ചം സമുദായത്തെ പ്രതികരണം കിടന്നി
രിക്കുന്നതിന് അപരപ്രശ്നമാണെന്നു പറയാം.

“മുന്തിര കടന്നുവരുന്നതിനായിത്തന്നെ
ഗാഢമായിത്തന്നെ ഉറങ്ങുന്നവരായ
പുരുഷന്മാർക്കും സ്ത്രീകൾക്കും തന്നെ
പ്രകാശമുണ്ടാകുമെന്നു വിചാരിക്കാം.”

എന്ന പദ്യം വെളിച്ചം ഉണ്ടാകുന്നതായും വെളിച്ചം കവിത
യുടെ നവോദയത്തെ പ്രകാശമാക്കും. അങ്ങനെയൊരു പര
മതത്വത്തെക്കുറിച്ച് “നവോദയം വെളിച്ചം”യായ വി
ജയകലയെക്കുറിച്ചു പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഗുഹാശ്രമംഗ
ളം നോക്കിയാൽ അതിൽ ഒരു വെളിച്ചം വെളിച്ചം നീളം
യെന്നു തോന്നാതിരിക്കാൻ കഴിയാത്തതുപോലെയാകും. അ
തുപോലെ ഗുഹാശ്രമം വെളിച്ചം. മനസ്സിലും
നിരന്തരമായി ഗുഹാശ്രമം വെളിച്ചം ഗുഹാശ്രമം
തന്നെ പറയാം. ഗുഹാശ്രമം വെളിച്ചം വെളിച്ചം വെളിച്ചം
വെളിച്ചം ഇതു അർത്ഥം വിവരണാത്മകം അതി
യുടെ കൃത്യം സമുദായം വെളിച്ചം സമുദായം സമുദായം
വെളിച്ചം വെളിച്ചം വെളിച്ചം സമുദായം വെളിച്ചം

ഇങ്ങനെ കേവലം കവിതാവിവരണമല്ലെന്നു
യുടെ കരുതിയിരിക്കട്ടെ. സ്ത്രീകൾ സമുദായത്തിൽ

രഹിതമായിട്ടുള്ള ഐതന്യം പ്രബന്ധങ്ങൾ ചിലവായും സർവ്വ
 ബോധസ്ഥമായിത്തന്നെ ഇപ്പോൾ ചാലിച്ചുകൊണ്ടിട്ടുണ്ട്.
 അതുകൊണ്ട് പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിന് അടയ്ക്കൽ ആവശ്യമു
 ണ്ടുണ്ട്. ഈ പ്രബന്ധങ്ങളുടെ രചയിതൃക്കൾ നിജജ്ഞാ
 സാക്ഷാത്കാരമായിത്തന്നെ അവകാശം ഇടപെട്ടിട്ടുള്ള
 വരാമെന്ന്. ഒന്നാമതു ഗോപാലൻ, രണ്ടാമത്ത് തിരുവനന്തപുരം.
 അന്നത്തരം രാജഭട്ടാര്യൻ എന്നവർക്കെല്ലാം പൂർവ്വകാ
 ഇരിക്കെ പ്രസ്തുതപ്പെട്ടവർ. മറ്റൊരാൾക്കും അവരോ
 നീരകനായവരായിത്തന്നെ ഗോപാലൻ എന്നും. അദ്ദേഹം
 ബി.കാ.പാ.ലിയുടെ തിരുവനന്തപുരം എന്നൊരു സ്ഥലം
 ആണ് രാജഭട്ടാര്യൻ എന്നും തിരുവനന്തപുരം. ഇവർക്ക് പല
 രാജാക്കന്മാരും പലരും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. മറ്റൊരു
 രണ്ടും ഗോപാലൻ എന്നും പേരുണ്ട്. പല
 രാജാക്കന്മാരോടുകൂടി പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നവർക്കായി
 ഹൈന്ദവരാജാവിന്റെ പ്രബന്ധങ്ങൾ. ഇവർ മൂന്നു
 പേരാണ് തിരുവനന്തപുരം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നവർക്കായി
 കുന്നു. ഗോപാലൻ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നവർക്കായി
 കുന്നു എന്ന കവിതയ്ക്ക് വിവരങ്ങൾ സ്പഷ്ടമാണ്. ശ്രീ
 രാജാധിപതിയുടെ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നവർ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടി
 ണ്ടുണ്ട് സർവ്വ സമീപം ആ മഹതിയെപ്പറ്റി കൊണ്ടു
 കൊടുക്കേണ്ടവർ. വിവരങ്ങൾ കിട്ടിയിട്ടുള്ളതാണ്
 മഹാരാജാവിന്റെയും ആദ്യശ്രദ്ധയ്ക്കും കൊടുക്കേണ്ട
 മഹാപുരുഷൻ ആയിത്തന്നെ കവിതയ്ക്ക് നാമകരണ
 ന്നും. പിതാവായ കവിതയ്ക്കും നിദേശനസരിച്ചു
 കമ്പനും, ചമ്പരായൻ എന്ന ഉദിയാജാവിനോടു

പോയിര പുറപ്പെട്ടതും ഗതാവിനെ ജയിച്ച തുണ്ഡീരഭ്രമ
 ണ്ടും കീഴടക്കി കാഞ്ചീപുരം കരണമരാജിയ്ക്കു പി
 ന്നീട പൂരയിൽ സ്ഥാനമുറപ്പിച്ചിരുന്ന ചെറുതീരരെ
 മറ്റിച്ച നിരവാനുനം ചെയ്തതും ചാമരം പൂരാവിജയ
 ത്തിലെ പ്രതിപാദ്യനിന്നും. കമ്പനന്റെ കാലം
 ക്രിസ്തുവർഷം ൧൧൩൩ കൈരളം ൧൩ തുടങ്ങുന്നതാ
 കാണാം. കൈരളം ചെറുതീരയിരുന്നതിന്നു തന്നെ
 ഭോമൻ കാഞ്ചീപുരം ആക്രമിച്ച ഗണപതി കമ്പന
 ന്റെ കാഞ്ചീപുരപ്രവാസം അന്നുനിന്നു തുടങ്ങി
 ന്റെയും പൂരാവിജയനിർമ്മാണവും നിർമ്മിതികാലങ്ങൾ
 തമ്മിൽ നൂറുതെ അദ്ധ്യക്ഷനും പാ രജനീതിയിൽ
 ന്ന. ഉണ്ണന്നി സന്ദേശത്തിൽ ആദിത്യവർമ്മരാജാ
 യുഗത്തോടുകൂടി പലതരം കാര്യങ്ങൾക്കുവന്നതു
 പൂരാവിജയകാര്യം തിരുവനന്തപുരം നഗരത്തിലുണ്ടാ
 വന്നതെന്നും. ചെന്നുവന്നതെന്തെന്നും കമ്പനയ്ക്കു
 ന്റെ പ്രാധാന്യത്തിൽ അദ്ധ്യക്ഷനായി. നാളെയാലും
 കൈരളരാജാവിനെ ചാമരം ചെയ്യുന്നതും ഗതാവിധാസ
 നത്തോടുകൂടി വന്നുവന്നു നിശ്ചയിച്ചിരുന്ന കമ്പനന്റെ
 മകനെന്നും ഭാഗ്യം കൈമാറ്റം ചെയ്യാൻ കാട്ടുന്നി
 ന്നിരുന്ന പൂരം പൂരാദേവീ പൂജിക്കുന്ന. “പോരാളകേ
 മളം തുണ്ഡുവെട്ടേൻ തിരുവ പ്രസ്താവ്യത” എന്നും

“ചാമരവർമ്മൻ തന്നിന്നുളളഭിരുക്കേരള

കൈരളവെർത്തനെ ॥

താമരപൂജക്കേരളാധിപൻ തുണ്ഡീര

പ്രതിപാദ്യവർമ്മാ”

ജിതമാനായ കായരായനും അടവിച്ചിരുന്നു എന്നു കാണാനാവാം. തന്നിടിയും ഗുണകർത്തൃയുടെ മാനസികമായ ഉല്ലാസവും പ്രതിഭയുടെ ഉണർവ്വായ മധുരമാവിയതിൽ നാഗ്ഗുരവ്വാദിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ചെ.യിരുടെ മരുതയോ മനുഷ്യന്റെ മനുതയോ നല്ല അഭിമുഖീകരിക്കുന്നില്ല. പിന്നെ ഒരു ഏണം ഈ പ്രതിധിയിൽ കാണുന്നത് പ്രസിദ്ധനല്ലായെ വിവാഹ സൗകര്യമുണ്ടാകുന്നു. സുതപയായ മരുതാദിപ്രകാരം വിചിക്ഷണമുണ്ട്.

[illegible]

എന്നും, വിശ്വം ഓരോ മനുഷ്യ നും ഇഷ്ട യുമാ

“കളഭപാണൻ കോരണകിർത്തിയും
 ഗുഹാമുഖേ ജനനമരം കഴിതം
 ആനോരതമുഖാദഭിരുദനപാശാലേർ
 മഹാവിവാദമുപാസാദാശ്രുതാമു.”

എന്നാൽ, സമൂഹം പ്രതികരണമില്ല, നോക്കുക.

• ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ପ୍ରାଚୀନ ଶାସ୍ତ୍ର
 ଧାର୍ମିକତା

എന്ന രാജവംശത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ. പ്രാചീനനാഗരികതയ്ക്കി-
 തന്നെ വീണ്ടെടുക്കുക എന്നതാണ് പ്രാചീനനാഗരികതയുടെ ലക്ഷ്യം. പണ്ടു ന-
 ള്ളവീര്യമുള്ളവരാണ് പ്രാചീനനാഗരികതയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ. പ്രാചീനനാഗരികതയുടെ
 അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രാചീനനാഗരികതയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രാചീനനാഗരികതയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ

പറയുന്നതിൽ ഗ്രന്ഥകർത്രിയുടെ വ്യായാസമായ കന്യാകൃഷീധ തന്നെ കടന്നുകൂടിയതുമാത്രമല്ല തോന്നുന്നു. എന്നത്തേക്കാളും കഥ ഗന്തുവാനുമാകട്ടെ പരീക്ഷാവിന്യതയുടെ അന്ത്യപർവ്വഭൂതയുടെ പൊതിപ്പിക്കുന്നു. ഉപദേശാത്മകമായ കഥയെന്നാൽ പരിതാവു ചെയ്ത ഉപദേശത്തിന്റെ പരിഭാഷയെപ്പോലെ ഇങ്ങനെ വെട്ടിപ്പറയുന്നു.

“ഉദാഹരണ കിരീടമുതൽ ചാക്കയെ
രക്ഷാശരം കിരീടമുതൽ ചാക്കയെ
അതേരംകൊണ്ടുതന്നെത്തന്നെ സന്താനം
നാശാതഗാത്രം അതേരംകൊണ്ടുതന്നെ.”

ചിന്തനവും പരിതാപവും ചെല്ലാതെ പരിതാപമിതായ
അതേരംകൊണ്ടുതന്നെത്തന്നെ സന്താനം
നാശാതഗാത്രം അതേരംകൊണ്ടുതന്നെ.”

“പരിതാപമിതായ പരിതാപമിതായ
അതേരംകൊണ്ടുതന്നെത്തന്നെ സന്താനം
നാശാതഗാത്രം അതേരംകൊണ്ടുതന്നെ.”

ഇങ്ങനെ വരുന്ന ചെറിയ പരിതാപമിതായ പരിതാപമിതായ
അതേരംകൊണ്ടുതന്നെത്തന്നെ സന്താനം
നാശാതഗാത്രം അതേരംകൊണ്ടുതന്നെ.”

“പരിതാപമിതായ പരിതാപമിതായ പരിതാപമിതായ

പരിതാപമിതായ പരിതാപമിതായ പരിതാപമിതായ

രാജനാഥനായ്ക്കുനാഴിത്തന്നു. പരമികളാൽ (പോർട്ടുഗീസുകാരാൽ) സർവ്വദാസനായിത്തന്നിന്നു ദ്രാഹിതനായ യാദുപാണ രാജാവു (സംസ്കൃതത്തിൽ യാദുപാണ നേല ഉണ്ടെന്നുവെന്നതോ യാദവന്മാരല്ലെന്ന് കാണുന്നു) തന്മയാ വുൾ ചെന്നു രാജനാഥനെ അഭയം പ്രാപിപ്പിച്ചു. അതേ കാലത്തുതന്നെ നടുട്ടൻമാരാലുള്ള നീലംപുറ്റു കൊണ്ടു സർവ്വദാസനായ ദാഹിയിൽ സഭകളുണ്ടായിപ്പോയപ്പോൾ എത്തുന്നവരായ ഗർഭിണിയാണി ചാണരെന്നു. നെരിപ്പപ്പതിപ്പാളന്റെ കാലത്തോളം ജ്യോതിർ വന്നുണ്ടെന്നു യാദവന്മാർ വിശ്വസനശയ്യായാണെന്നു നെരിപ്പു യാദവന്മാരോടൊന്നു. അപ്പോൾ യാദവന്മാർക്കു തക്കൊരം നെരിപ്പനാഥ പിന്നീട് രാജനാഥനായ്ക്കുന്റെ സാക്ഷ്യം വരുത്തുന്ന ചാണരന്മാരായിത്തന്നിപ്പു. ഇവരും പല കാലങ്ങളുണ്ടാകും നിന്നാണുതന്നെ രാജനാഥൻ മഹത്തായ ഒരു സൈന്യം നോക്കി തന്മയാവാനായിത്തന്നു പറഞ്ഞു. ഇതെല്ലാം ക്രിസ്തുവിന്റെ നേരിട്ട യാദവന്മാരെന്നു പറയുന്നവർ ചാണരന്മാരും. യാദവന്മാർ ആദ്യം നെരിപ്പക്കുൾത്തന്നു കഴിപ്പിച്ചു. പിന്നെ പരമികളെ ചാണരന്മാർ പറഞ്ഞു. “തന്റെ മരുമകന്മാരായ പൂർണ്ണ അക്ഷയൻ സമുദാനന്യസായ്ക്കു” എന്നു യാദവന്മാർ പറയുന്നതായിത്തന്നു രാജനാഥൻ സാക്ഷ്യം രാജനാഥനെപ്പോലെ നേരനിർമ്മിതമായ കൃത്രിമനായാർക്കുലകളിൽ പ്രവേശിച്ചതായി കാണുന്നു. യാദവൻ പരമികളെ നോക്കിപ്പു യാദവന്മാരായിത്തന്നെ സിദ്ധമാനനായിത്തന്നിപ്പു. അതിന്നു ജ്യോതിർ

ഭിക്ഷിഭക്ഷം പറച്ചു. ഹിണ്ഡ്യതുണ്ഡീരാദി ഭേദനാഥ
 താരുടെ ദൈവ്യകൈരും ചെറിയുണ്ടായെന്നു ആ ഗുരു
 ധ്യാനനെ രാധനാഥൻ യൗവനരം വിജയനഗരത്തെ പുറം
 വെട്ടു പ്രതിഷ്ഠാവിധിയും ചെയ്തു. താനതരം നമ്മുടെ
 കാരണമകൻ തഞ്ചാവൂരിയിലേക്കു പ്രത്യോദിച്ചു
 അന്നു മുമ്പു കളെ സംഗ്രഹിപ്പാക്കിതു നന്ദനാദി
 കരാചിരസന്നാഹനങ്ങളും ആസൂരിച്ചു യഥാവി
 രാജ്യം ദരിച്ചു. ഇതെല്ലാമാണു രാജദ്രോഹരുടെ കറി
 താറാടുന്നതെന്തു ചിലപ്പോഴുണ്ടാകുന്നത്. ഇതു കൃതിയും
 സംഗ്രഹിച്ചു ചെന്നിട്ടു കണ്ടാൽ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.
 കണ്ടിട്ടു നോക്കുകയാണു ഭേദിച്ചായും പാലകൻ എന്ന
 വെട്ടാൻ രാജദ്രോഹരുടെ മേൽ ഗൗരവോദിതരേകതിൽ
 നിന്നു ചെന്നുവെന്നതു പാലകൻ ചിരിച്ചു. ഗൗരവോ
 ദിതരും ഏതരം രസനതിനെ ആദരിക്കുന്നതിനു ചെവു
 താറാടരുടെ ദൈവ്യകൈ രാജാജനങ്ങളെ മുറിച്ചിട്ടു മര
 മുള്ളരുടെ മനസ്സുനെ കൊല്ലു മനുപ്രഭുരും കൊണ്ടു
 ഭവിക്കുകുന്നതിനു പാറിയതും ആണു. അല്ലി ചെന്നു
 ഉടന്നു പറച്ചു യാദവിനു ഗൗരവോദിതരും പാലകൻ
 അന്യോദഗാദാണു. രാജദ്രോഹ, രസനതിനു സമാന
 തരം പാലകൻ നോക്കിയിരിക്കുന്ന കൃതാഭ്യർ. രസ
 തതിനോടാൽ ദൈവ്യവിദ്യെന്നു പാലകനുള്ളു.
 എന്നാൽ അദ്ദേഹം ദൈവം നിന്നു വെട്ടു. ഭേദമായാൽ
 പാലകൻ മരിച്ചെന്നു അതാരുടെ പക്ഷ്യമാരായ
 ഹിണ്ഡ്യതുണ്ഡീരാദികളുടെ യൗവനമാരായ സംഭവം
 വെട്ടിപ്പിരിക്കുന്നതു നോക്കുക.

“അന്യൈസ്സൈന്യൈഃ രാജാഭിഃ ച
 വ്യാപന്ന ച വ്യാപിഭിഃ പാണ്ഡുവീരഃ
 കോത്ത്വന്നാക്രാത്യ പാദരക്ഷപാദേവ്യാ
 ഹ്യാത പ്രാണശ്വാണ മന്നാകപാദ്രാൻ

സ്തന്ധാവാഭരന്ധനാശ മേഘശാഖാൻ
 തേഘാതത്വദൃഢോദാധിപാശാൻ
 പാണ്ഡുസ്തൃഗ്ഗതാ വ്യാനഭീത്യാനഭീത്യാം
 ധീരാൻ ക്രോധാ പ്രാദുർഭൂതന്ദനഃ

ഇന്ധിരാണാമീദിയാ ദാർഢ്യേന
 പ്രാപൈശ്വരം പാണ്ഡുശ്ചയാദേവം
 സദ്യോധാമീനേന സാകം ഭേഷാച്ഛ്വാ
 താഗ്ഗൈസ്സൈന്യൈഃ സാഹസ്യമാനോസ്സമ്പന്നം.”

അതായത് ഭൂമിദൈവധീൻ താദാക്രാത്യേവ ദൗപതാക്രമേ
 ജ്ജവന്നാണേ പിശുര പാണ്ഡുവീരൻ സ പ്രാണരക്ഷയ്ക്കു
 വളരെ പാതകം ചെയ്തായിരുന്നു. തന്റെ പാദരക്ഷയിൽ
 തന്നെ ദണ്ഡപ്രയത്നമുപയോഗിച്ച് അദ്ദേഹം സാധനങ്ങളേയും
 സ്ത്രീകളാണാദിവിചാരങ്ങളേയും ആലോചിച്ച് ഉപേ
 ക്ഷിച്ചിട്ടു മേഘാധിപ പ്രാണഭീതിയുടെ ഭീനഭീനനായി
 ക്രുരീകൂടരം സാമരേ ഓടി. എന്നാൽ കൂടെ ഓടുന്നതിനു
 ചൊരുവനുചാരിരുന്നു. അതാൽ ഇന്ധിരദേവോധിപ
 തീയാണു്. ഇദ്ദേഹുടെ മനസ്സൊന്നാണു പാണ്ഡുരാ
 ജാവു ദാർഢ്യത്തിൽ നാകപ്പെട്ടത്. ഇദ്ദേഹുടെ മാതൃക
 ണു സൈനികന്മാരുപോലും ചിരിച്ചുപോയി. അത്രനിർ
 ല്പജായും തിടുക്കമായിപ്പോയിരുന്നു ഓട്ടം. യുദ്ധസന്നദ്ധ

ഗ്രന്ഥകൃത്ത് നൽകുന്ന സൈനികന്മാർ ചിരിയ്ക്കുന്ന
മേയിൻ മാടം സാമാന്യചരിത്രം പ്രകൃതമായി
നിരീക്ഷണമല്ല. പാണ്ഡ്യൻ ചരിത്രം എന്ന
അർത്ഥത്തിൽ അർത്ഥം കൂടിയിരിക്കുന്നു. ഈ
കൊല്ലം അന്നത്തെ അർത്ഥം വിവരിച്ച
സാധനങ്ങളും കർമ്മശാസ്ത്രങ്ങൾ അർത്ഥം
അർത്ഥം നോക്കിയിട്ടു പ്രകൃതം എഴുതുകയും
അതെ അർത്ഥം അർത്ഥം കർമ്മശാസ്ത്രം
തോന്നിയല്ല. ഈ കാലം മുതൽ ഉപയോഗ
രസം അർത്ഥം അർത്ഥം. എന്നാൽ രസം മുതൽ
പ്രകൃതം ചരിത്രം അർത്ഥം അർത്ഥം
ഒരു ഭാഗം കാണുന്നു.

കമ്പോഴൻ, കറുത്തുപിടൻ മുതലായ മറ്റൊരു പത്തു
 പത്തു പാത്രങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചു കൊണ്ടുവന്നു സ്രീ
 കൃഷ്ണ-കവ്വചം അണിയിച്ചുവെച്ചു. പ്രത്യേക
 പരിപാടികൾ തോന്നിപ്പിക്കുന്നു. പക്ഷേ ജനസമു
 ഘായനം നടന്നു എത്രയും സംഗതികൾ സങ്കടാ
 വാദകനപ്രഭൃതരും സാധിത്യസാഹിത്യകളായിട്ടുപോ
 ളും വരികുന്നു. അതിനാൽ, പരിശീലനംകൊണ്ട്, വാ
 നനമങ്ങൾ, സാഹിത്യയുഗം സഹജമാകുവാൻ
 സ്രീകൃഷ്ണ പ്രതിമയെക്കൊണ്ടുപോലെ സാധിക്കുവെ
 ന്നു സുഷുമാകുന്നു.

സ്മിതം നമോ.

[illegible]

നീയ്ക്ക് മറുപടിയാണിത്. ഇവയ്ക്കുമാറിപ്പോയ ഒരു കേസിലാണിത് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. കേസുകൾക്കിടയിലായിരുന്നു.

[illegible]

എങ്ങനെയാവാം പിന്നെ ഭേദം പ്രതിഷ്ഠിതനായോ
 നമ്മുടെ പരിണാഗത്തിൽ ഓരോ ഭാവഭേദം പ്രബ
 ഹിതപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഒന്നാകാതെ സ്ത്രീയെന്നും പുരുഷ
 നെന്നും ഉദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്നു ധ്വനി
 പ്പെട്ടു. പ്രത്യേകമായിട്ടുള്ള വേഷം സാമഗ്രികരും

നിർമ്മിക്കുന്ന ഡിപ്രാർട്ട്മെന്റുകൾ വേർതിരിച്ചു. സന്താനോത്പത്തിക്കു വേണ്ട മുട്ടകൾ അഥവാ അണ്ഡകങ്ങൾ സ്രീതലങ്ങളായുന്നു. ഈ പ്രായേണ ഉദാസീനങ്ങളാണു്. അവയെ ഉരുജ്ജിതപ്പെടുത്തി പമ്പാരമ്പരമെന്നതു ബീജാണുമാണു്. അതി പരമപുനിയ്ക്കു ചുണ്ടാണു. നാലിംഗങ്ങളായ ഉദാരിസ്യ മികളിൽ പ്രത്യയം വദനത്തിൽ പകർച്ചാകുമ്പോൾ ജനനേന്ദ്രിയങ്ങളിലുള്ള ജീവാകോശകങ്ങൾ പെരുക്കുകയും ആ ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ ചെന്നു് അഭിദ്യങ്ങളാകുകയും ചെയ്യുന്നു. തന്നിരിക്കുന്ന പഞ്ചമസൃഷ്ടിയിൽ ജനനസാധനങ്ങളായ അണ്ഡങ്ങളുടെ ശോചനാകോശം വ്യത്യമാകുന്ന സുരസിയിൽ പ്രോവദന ജനിക്കുന്നു. എന്നതെന്നെടുത്തു, ജനനേന്ദ്രിയസംബന്ധികളും രസസ്രുപ്പുകളും ആയ സ്വാദകൾ ഒരുജീവിത്വം ആർജ്ജിക്കുന്നു. ഇതിൽനിന്നു ദാമ്യ ധർമ്മവേദനകരമായ രസമെടുത്തു, രക്തത്തിൽ കലർന്നു സർവ്വംഗം വ്യാപിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെയാണു് രസത്തിന് “സെക്സ് ഹോർമോൺസ്” (Sex-hormones) എന്നു പറയുന്നു. ഈ രസം സ്പർശാവസ്ഥയിൽ ഇരിക്കുന്നതും പ്രത്യയം വദനത്തിന് ഉപകരിക്കുന്നതും ആയ റിംഗഭേദങ്ങളെ സ്ഫുടീകരിച്ചു് ഉരുജ്ജിതപ്പെടുത്തുന്നു. ഉദാഹരണത്താൽ ആൺതവളയുടെ പ്രഥമാംഗുലിക്കു വീക്കമുണ്ടാകുന്നു; സ്ത്രീകളായ സ്രീജന്തുക്കളിൽ സ്തനങ്ങൾ ജ്വലിച്ചു ഭവിപ്പുത്സന്താനങ്ങളുടെ മൂലകടിക്കു സജീഭവിക്കുന്നു. കൂടാതെ സ്രീകർമ്മിയിൽുള്ള സ്തായജടകളിൽ ആൺതവളന്യങ്ങളായ അണ്ഡകോശകങ്ങളെ ഗ്രഹിച്ചുപിടിച്ചു

2

[illegible]

പ്രാപ്തിപ്പെടുന്നവരുമാണ്. പക്ഷേ സ്ത്രീ, പ്രസാദമിള
ഖിതമാണെന്നു കണ്ടാൽ ശീശ്യാപഥമെന്നുകൊണ്ടു കൈ
നേടുന്നവർ മൂർത്തിമുദ്രയെന്നുകൊണ്ടുപോലെ പെരുമ്പടയെ
ളം കൈവെക്കുകയും പ്രാപ്തിപ്പെടുകയും ചെയ്യും. വിദ്വാനി
കളുടെ സംഗമവും കര നിലവുമാണ്. ബീജാഭാ
സ്യമിതിയായ മഹാബലമെന്നു ചുരുക്കം സ്ത്രീയ
ുടെ പ്രസാദസ്ത്രീയർ നിക്ഷേപിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്ന
ത്. “പ്രാപ്തി, പ്രാപ്തി, പ്രിയ, ദാസനാണു ഞാൻ”
എന്ന ഭാഗം പത്തുപത്തു പ്രാപ്തിയെ ഒരിക്കലും വിട്ടു
മാരുന്നില്ലാ.

പക്ഷിജാതിയിൽ ഇങ്ങനെ വർദ്ധിക്കുകയാൽ പുരു
ഷനുള്ള ഒരു കൈവേലം സംഗീതമായിത്തീർന്നു. ഇംഗ്ല
ണ്ടു മതപാതാദേശത്തിൽ yellow - hammer, എന്ന്
പേർ പറയുന്ന ഒരു വക പക്ഷി ഉണ്ട്. ചിമസ്സ്, ഉര
സ്സ്, കണ്ണും, ഇവിടെ ചത്തുനിറയുന്നതുകൊണ്ട് അങ്ങ
നെ പേരുണ്ടായതാവാം. ഇതിൽ പുരുഷപക്ഷി വലി
യ ഭാഗമായിത്തീർന്നു. തെങ്ങിനുള്ള കൈയെക്കും കൈവേലം
കമ്പോൾ അതു തന്നെ സ്വാധീനമായ ഒരു പ്രദേശം
കണ്ടുവരികുന്നു. അവിടെ വെട്ടു വൃക്ഷത്തിലൊ പെട്ട
പ്പിലൊ ഇരുന്നുവെന്നു തിരിച്ചുകൊണ്ടു ഗാനസാഗ
ർവ്വം തകർന്നു. ഇങ്ങനെ കണ്ടുവരികുന്നതിനാൽ ഗാ
നപ്രയോഗം. ആ ലോകകേതനത്തിലേക്കു ചിട്ട ആക
ർഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലെന്നു കാണുകയും പ്രണയപാതാഗ്രസ്തനെ
കാൾ കണ്ടു മരുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ ശ്രംഗാര
കഥ എല്ലാം ഒന്നു ഭക്തബലത്തിൽ അതു വെട്ടു വെളിപ്പെ
ക്കും പറഞ്ഞുപോകുന്നു. ആഹാരം നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കു

[illegible]

ഏകാന്ത പ്രതാപമാണ്. ചന്ദ്രശേഖരൻ നമ്പൂരി
 ഗങ്ങളിൽ ഏകാന്ത പ്രതാപിയെ വളരെ നോക്കി
 മുഖത്ത്.

അതോ നൂറുപത്തുപത്തോ ഉൾക്കൊള്ളാൻ
 പാമ്പടക്കിയെടുത്താണ് പ്രതിപക്ഷത്തോടു കൂടിയ
 സ്ഥിതിയോടെ ചന്ദ്രപ്രഭാകരൻ. പ്രതിപക്ഷത്തോടു കൂടിയ
 ചന്ദ്രപ്രഭാകരൻ ശാന്തിയെ മുഖത്തു നിൽക്കുകയും ചെയ്തു.
 പ്രതിപക്ഷത്തോടു കൂടിയ ചന്ദ്രപ്രഭാകരൻ ശാന്തിയെ
 മുഖത്തു നിൽക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രതിപക്ഷത്തോടു കൂടിയ
 ചന്ദ്രപ്രഭാകരൻ ശാന്തിയെ മുഖത്തു നിൽക്കുകയും ചെയ്തു.
 പ്രതിപക്ഷത്തോടു കൂടിയ ചന്ദ്രപ്രഭാകരൻ ശാന്തിയെ
 മുഖത്തു നിൽക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രതിപക്ഷത്തോടു കൂടിയ
 ചന്ദ്രപ്രഭാകരൻ ശാന്തിയെ മുഖത്തു നിൽക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇങ്ങനെ ചന്ദ്രപ്രഭാകരൻ പ്രതിപക്ഷത്തോടു കൂടിയ
 ചന്ദ്രപ്രഭാകരൻ ശാന്തിയെ മുഖത്തു നിൽക്കുകയും ചെയ്തു.
 പ്രതിപക്ഷത്തോടു കൂടിയ ചന്ദ്രപ്രഭാകരൻ ശാന്തിയെ
 മുഖത്തു നിൽക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രതിപക്ഷത്തോടു കൂടിയ
 ചന്ദ്രപ്രഭാകരൻ ശാന്തിയെ മുഖത്തു നിൽക്കുകയും ചെയ്തു.

സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനായ ഒരു ശ്ലോകം.

സംസ്കൃത ഭാഷാഭ്യസനത്തിന് ആരംഭിക്കുമ്പോൾ നമ്മുടെ ഇടയിൽ അത്ഭുതകരവും നിമിത്തവും വളരെ അപരമായി ഒഴിച്ചു വെക്കാൻ അസാധ്യമായ പാഠവിഷയങ്ങളായിരുന്നു. ഇപ്പോഴും ആ രീതി തീരെ വിരോധിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും നാനീന വിദ്യാഭ്യാസ വിദഗ്ദ്ധന്മാരുടെ അധികാരം വ്യാപിപ്പിച്ചുള്ള ഭിക്ഷുക്കുട്ടികൾ പ്രസ്തുത പണ്ഡിതങ്ങളുടെ പദവിയിൽ ഇടിയു നൽകപ്പെടുന്നത് അങ്ങനെയല്ലെന്നല്ലെങ്കിൽ കൊണ്ടുവരുന്ന നിമിത്തപരവും സമാശ്രയവും അപരപ്രഭാവവും പ്രീതിദായകവും ചേർന്നു വെച്ചിട്ടുള്ള പണ്ഡിത ഇപ്പോഴും വലുതാണെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. ആ പണ്ഡിതത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനമായതു “കാല്യായണസ്മൃതികൾ” എന്നു തുടങ്ങുന്ന ഒരു ശ്ലോകം അദ്ധ്യയിപ്പിക്കുന്നത് വായന കാർ കഴിയിക്കുവാൻ. അദ്ധ്യക്ഷരുടെ അനിയന്ത്രിതമായ സ്വതന്ത്ര്യം അസാധാരണമായി പ്രകാശിക്കുന്നതിന് അതു ഒരു സങ്കേതമാകാതെ എഴുതിപ്പെട്ടിട്ടുള്ള അർത്ഥത്തിന്റെ മനോഹരവും ആർക്കും ഗ്രഹിക്കാവുന്നതല്ലെന്നു നന്നായിക്കൊണ്ട് അദ്ധ്യക്ഷനായി പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതിന്നു നിവൃത്തിയുണ്ടെന്നു. ആ ശ്ലോകം ചേർത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശം ഇപ്പോഴും എനിക്കു സ്പഷ്ടമാകുന്നു. ആ ശ്ലോകത്തിൽ പണ്ഡിതരിലുള്ള സാമാന്യതയെന്നു വിശ്വസിക്കുന്ന ചോദ്യം നിശ്ചയമുണ്ടോ എന്നു രൂപമില്ല. ഗതാനുഗതികന്യായത്തിന്റെ അർത്ഥമായ പ്രവൃത്തിയുണ്ടെന്നു

സ്വപ്നമായ ഒരു ഭാഹ്യജനമെന്നു തോന്നിപ്പോയി. ഈ
 ജീവൻ വിദ്യാഭ്യാസമെന്നൊരു കെട്ടും ഇല്ലാത്തതായിത്തീർന്നിട്ടു
 കിട്ടി. ജ്ഞാനം കൈമാറ്റം സമ്പ്രദായങ്ങൾ തന്നെ നാടക
 മായി നമ്മുടെ ഇടയിൽ നിറഞ്ഞിട്ടു പോകുകയായിരുന്നു
 ഏറ്റവും മറ്റൊരു സംഭവം. അതായത്
 ആരും നിഷ്പക്ഷമായിട്ട് വിവരണം. പ്രകൃതി
 മായ ഏതൊരു അർത്ഥവും കൈമാറ്റം. ഗണിതശാസ്ത്രം
 അർത്ഥമായിത്തീർന്നതായും ഭാഗ്യമായിത്തീർന്നതായും ആരെങ്കിലും
 വിവരിച്ചിട്ടുണ്ടോ? ആരും ആരും ആരുമില്ല. ഭൂമി
 ആദ്യം ഉണ്ടായിരുന്നതായും അത് പോലെ വിവിധതരങ്ങളിലും
 ആയിത്തീർന്നു പോയതും. എന്നാൽ അതായത് പാ
 രമ്പരം കാണുന്നില്ല. ഈ ഏതൊരു വിവിധതരം നാടകം
 എന്നതായും അതായിട്ട് കാണാം. ഭൂമിയെന്നതായും വി
 വിധതരം വിവരിച്ചു നോക്കിയിട്ട് കൈമാറ്റം വിവിധ
 മായ വ്യവസ്ഥയായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളതായി ആർ കാണു
 ന്നു. പല നാടകങ്ങളുമായും ചേർന്നിട്ടു നോക്കിയാലും
 ദർശനമായ ഈ മനോഹരമായ വിവിധതരം വിവിധ
 തരം വിവിധതരമായിത്തീർന്നു. “അഭിജ്ഞാനശങ്കരം” പോലെയോ
 അല്ലെങ്കിലും “മുടിപ്പാട്ടാട്ടി” “അപ്പുപ്പാട്ടാട്ടി” ഇത്യാ
 ദി പോലെ നാടകങ്ങളുമായും ആരു പ്രകൃതിയെക്കുറിച്ചും
 ദർശനമായും ദർശിപ്പിക്കുകയും ആരു ആരു “കീഴ്മുടി”
 തായി ആർ കാണുകയുണ്ടായില്ല. നാടകം ഇതിനെ
 ദൈവഗതിയാ ഈ ഗാനം യഥാർത്ഥം തെളിയിക്കുന്നു. നാ
 രായണമട്ടിൽനിന്നും ധാരാളം കാവ്യങ്ങളിൽ ഈ ഏതൊരു
 വ്യക്തമായി നാടകങ്ങളിൽ കാവ്യം പ്രസാധ
 കൻ അർത്ഥമായിത്തീർന്നതായും കണ്ടുപോകാം. നാടകം നാടകം

മലയ്ക്കിൽ നിന്നുളളൊരിത്രം നാരായണമിച്ഛാമ് രാമ
 ദേവ വിജയത്തിന്റെ വാഗ്ദാനം. നാരായണ വിജയ
 യ്ക്കായി ധാതു കൂടെ പ്രയോജനപ്പെട്ടു നിൽക്കുന്നതിൽ
 ഉദാഹരിക്കാൻ ഉപാധിപ്പെട്ടു. അന്നു ധാതു
 കൂടെ പ്രയോജനപ്പെട്ടു കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ആ
 കാലം നാരായണമിച്ഛാമ്. നാമു കൊണ്ടു നാ
 മന്ദ്രം വിജയത്തിന്റെ വാഗ്ദാനം. ധാതു കൂടെ പ്ര
 യോജനപ്പെട്ടിരിക്കാൻ നാരായണ ദേവൻ ധാതുക്കു
 റ്റും നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതാകുന്നു.

“ഉദാഹരണം നാമിന്നിഷ്ടമാണെന്നു
 പ്രാപ്തം നാമുദാഹരണത്തുടേതാകുന്നു
 ഉദാഹരണത്തുടേതാകുന്നു

ധാതു കൂടെ പ്രയോജനപ്പെട്ടിരിക്കാൻ” എന്നു
 ധാതു കാലത്തിന്റെ പ്രയോജനപ്പെട്ടിരിക്കാൻ നാമുദാഹരണ
 സംഗതി വ്യക്തമാക്കുന്നു. ധാതു കൂടെ ഉദാ
 ഹരിക്കുന്നതിന്റെ പ്രതിഭാസം കൊണ്ടു നാമുദാഹരണ
 തോ ധാതു കൂടെ ഉദാഹരിക്കാൻ പ്രത്യേകം ചേർത്തു
 നേണു കൊണ്ടു ഉദാഹരിക്കാൻ നാമുദാഹരണത്തു
 കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ.

“സഹാധിനാ പ്രഥമശേഷൈരധിതം

സ്വർഗ്ഗാധിനാ മധ്യമശേഷൈരധിതം” ഇത്യാദി നാ
 മുകൾ. ഇത്രയും കൊണ്ടു “പ്രഥമശേഷം” “സ്വർഗ്ഗാധിനാ
 മധ്യമശേഷം” “സഹാധിനാ മധ്യമശേഷം” എന്നിവ ധാ
 തു കൂടെ പ്രയോജനപ്പെട്ടിരിക്കാൻ.

വിമതലൂഷിയാം അപസ്മരം ഭ്രമാവാരം ഇതി
 ക്കുന്ന ഇവൻ (കൃഷ്ണൻ) തുട്തണഖാവിചോദിയായ രാ
 മനെപ്പാലെ ക്ഷാഠം (പ്രിയം) സംഭവനം ചെയ്യും;
 എന്നു നോക്കും. കാല്യപപ്രവേശനകരൻ എന്നാൽ
 കാല്യമാർ പ്രവേശനകരൻ എന്നർത്ഥം. കാല്യമാർ=
 തള്ളിക്കളയേണ്ടവർ; അസഹ്യകൾ എന്നു അർത്ഥം.
 കല, ക്ഷേപം എന്ന ധാതുവിൽ “സ്വത്” പ്രത്യയം
 ഗമിക്കുന്നു. പ്രവേശനകരൻ = പ്രവേശനം
 ചെയ്യുന്നവൻ. പ്രവേശനം = തള്ളിക്കളയുക, വിപ
 ക്ഷേപം എന്ന ധാതുവിൽ “സ്വത്” പ്രത്യയം
 സംഭവം. ആകപ്പാടെ കാല്യപപ്രവേശനകരൻ എന്നാൽ
 നിരസിക്കേണ്ടവരെ നിരസിക്കുന്നവൻ എന്നു അർത്ഥം.
 കാസമാപ്യൻ = കംസന്റെ മാപ്യൻ. മാ
 പ്യൻ = ഭൃത്യൻ ചിലഭിതെ എന്ന ധാതുവിൽ സ്വത്
 പ്രത്യയം. ബിപനം ചെസ്ത = പിളർക്കുക, വധിക്കുക
 എന്നു അർത്ഥം. ബിപദേഭനെ എന്ന ധാതു. തേ
 പിതകരൻ = തേപിതമായ കൃപയുള്ളവൻ. തേപിതം =
 സ്തിഷ്ഠമായതു; കൊടുത്തതു എന്നു അർത്ഥം. തില
 സ്തേഹനെ എന്നു ധാതു. വിമതലൂഷി = വിമതന്മാരെ
 (ശത്രുക്കളെ) ലൂഷിക്കുന്നവൻ. ലൂഷിക്കുക = ഹിംസിക്കുക.
 ലൂഷാഹിംസാശാഠം എന്ന ധാതുവിൽ ണിനിപ്രത്യ
 യം. അപസ്മരം ഭ്രമാ = അപസ്മരമായ ഭ്രമാവുള്ള
 വൻ. ഭ്രമാ = രാഹുത്വം. അപസ്മരം = തുൽബ
 മിദ്വാതതു, അഹിദ്വാതതു എന്നർത്ഥം. തുൽബ
 മാനേ എന്നു ധാതു. തുൽബം എന്നാൽ ചെമ്പ് എ
 ന്നർത്ഥമുണ്ട്. അതുകൊണ്ടു അപസ്മരം ഭ്രമാ എന്ന

പദത്തിന് ചൈത്യം ചരാന്തം പദാത്മ്യം ഉണ്ടെന്ന് എന്തും
 അതിന് ചാരം. ത്രുപ്പുണമാറിപ്പോയി = ത്രുപ്പുണമാ
 യെ ഉല്പാദിച്ചാൻ. ചിലപ്പോൾ എഴുതിയതു “ചടക്ക
 മെ” എന്നു ധാതു. “ചി” എന്ന രൂപസക്തവും
 “ജിനി” പ്രത്യയവും ചേർത്തു പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു.
 ത്രുപ്പുണമാ = രാജാജനന്റെ നാലാദരി. ത്രുപ്പുറം
 ചെമ്പരമുറം എന്ന സംജ്ഞയും വൃദ്ധാദരി.
 ത്രുപ്പു = ചാരം “ത്രുപ്പു” എന്ന ധാതു അനാദതു
 ത്രുപ്പുചാതുവിൽ ത്രുപ്പുചാതുവിനെപ്പോലെ ചാനം
 തോളാ”, എന്നർത്ഥം. ത്രുപ്പുണയും നഖാത്മ്യവും
 ചാതുപ്പുറംകാഴ്ച സമാധിച്ചപ്പോൾ ത്രുപ്പുണമി എന്ന
 നാക്കത്തെ ത്രുപ്പുണമാ എന്നാക്കു “നഖാത്മ്യം സം
 ജ്ഞാതം” എന്ന സ്കന്ദമുള്ളതുകൊണ്ടാകുന്നു. അതാ
 കതു നഖം, മുമ്പം, തുരുവുവകൾ സമാധി ചെയ്ത അന്ത്യ
 പദാത്മം സമാധം കൊണ്ടുണ്ടാ ചോരം ഇരിക്ക
 സ്ഥാൻ. സ്ത്രീലിംഗ പ്രത്യയം “ഇ” എന്നാവാതി
 കൊണ്ടു “ജ” എന്നാവാതിരിക്കുന്നു. ചേരശ്ലേഷിൽ
 “ഇ” എന്നു തന്നെയായിരിക്കാവുന്നതും. ഉദാഹര
 ണം, ചാതുചാകന്യാ; അതാകതു ചൈന്യനിറമുള്ള മ
 ഖശോം = കൂടിയൊപ്പം” എന്നർത്ഥം. ത്രുപ്പുണ എന്ന
 വാക്കിൽ നഖാത്മ്യത്തിലെ നകാരത്തിന് ചേരുന്ന ഹകാ
 രം വന്നതു “പുറപാൽ സംജ്ഞാതംഗം” എന്നു
 പറയാതെ സ്കന്ദം നിർണ്ണയിക്കുന്നു. സന്നിഹിതംകൊണ്ടു
 നകാരം ഹകാരമാകുന്ന അക്ഷരഭേദത്തിലും പുറ
 പദത്തിലുണ്ടായിരിക്കുകയും സമാധം ആരുടെ എങ്കി
 യും സംജ്ഞായിരിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ ഉത്തരപദ

൧൩. ഈ ഉത്തരം നൽകാണെങ്കിൽ ശ്രീരാമോദനം
 ധാരാളമായി ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതാണെന്നും ഒരു
 പക്ഷേ അതിന്റെ കർത്താവ് നാരായണഭട്ടതിരിയുടെ
 ശിഷ്യനോ ശിഷ്യപരമ്പരയിൽ ഉൾപ്പെട്ടവനോ ആ
 ഡിയാണെന്നു വിശദീകരിക്കുന്നതാണെന്നും സ്പഷ്ടമാ
 യി സിദ്ധിക്കുന്നു.

നീതിന്യായവിചാരം.

[illegible]

പൂർവ്വകാലത്ത് കേരളത്തിലെ നീതിന്യായാധ്യക്ഷനായ കരം എങ്ങനെ ഇരുന്നു എന്നു ചർച്ചയ്ക്കേണ്ടതാണ്. അതുകൊണ്ട് പ്രതിപാദിക്കുന്നതായും രസകരമാണെന്നും പ്രാകരമാണ്. ഒന്നാമതായി പൂർവ്വകാലസ്ഥിതിയെപ്പറ്റി ഈ വിഷയത്തിൽ ഇരുപതുനൂറ്റാണ്ടോളം നമുക്ക് സിദ്ധിക്കുന്നുണ്ട്. സാമ്പ്രദായികമായി കേരളത്തിൽ വന്നപ്പോൾ യൂറോപ്യന്മാരുടെയും മറ്റും വിവരണങ്ങളിൽ അപൂർണ്ണമായ ചില പ്രസ്താവനകൾ കാണുന്നുണ്ട്. ശ്രീമാൻ കേ. പി. പത്മനാഭമനോൻ അവർകളുടെ കേരള

ചരിത്രം ഒന്നാം വാല്യത്തിൽ പാശ്ചാത്യന്മാരെ ഉപ
ജീവിച്ചു ഇങ്ങനെ പറയുന്നു:—ഇലാഹോരണം, അ
ന്നിജലാദി പ്രാൗഢ്യങ്ങൾക്കൊണ്ടുള്ള പീഡനങ്ങൾ, ഇ
ങ്ങനെയുള്ള ദണ്ഡനങ്ങൾ പലതും പ്രയോഗിച്ചിരുന്നു.
വിസ്മയകരമായ ഭവനങ്ങളിൽ ഇരിക്കുന്നവർ പാ
രുന്നിട്ടു. ഡാക്ടർ ഡേ, ഇലാഹോരണം തിന്റെ വിശ
ദമായി വിവരിച്ചുകൊണ്ടു. യൂറോപ്യന്മാരെ തൃപ്തി
പ്പെടുത്തുവാൻ ശ്രമിച്ചിരുന്നു. ദാഹം പലതുകൊണ്ടു
താഴെ ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന സാർവാത്രിക പട്ടികയെ സ
മീപിച്ചായി നാട്ടുകാരുടെ ചാർജ്ജുകൾ സഹായിച്ചായി
കൊച്ചിയിൽ ഒരു വലിയ കപ്പൽമുറയായിരുന്നു. കൊ
ച്ചിയിൽ ജനങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടുള്ള വിസ്മയകര
പറയുന്നു. പലരും ഈ സ്കൂളിൽ പഠിപ്പിക്കപ്പെട്ട
പെട്ടെന്ന്. മറ്റൊരു കററാളികൾക്കു ഒരു ജനവിരുദ്ധ
കോടതിയെപ്പറ്റി സ്പീക്കർക്കു ഒരു ശിക്ഷാഗ്രഹവും കൊ
ച്ചിയിലുണ്ടായിരുന്നു. ഡാക്ടർ ഡേയുടെ കുറിപ്പുകളിൽ
ഇങ്ങനെ കാണുന്നു. “മറ്റൊരു-ചെമ്പുവരി ചാല ഇന്നു
പോയുകാർ അറസ്റ്റ് ചെയ്യപ്പെട്ടവനായ ഒരു തുറന്ന
സ്ത്രീയെ ചാലാരിയിൽക്കെട്ടി അടിയന്തര രണ്ടുവർഷം തട
വിന്നു വിധിച്ചിരിക്കുന്നു. ചാർജ്ജ്, റോ, വക്കീൽഗെൻറി
യെ ഇന്നു ദണ്ഡിക്കുന്നുണ്ടായി.”

മറ്റൊരു-ൽ ലത്തക്കാർ കൊച്ചിയിൽ സിവിൽകോ
ടതിയും ക്രിമിനൽകോടതിയും സ്ഥാപിച്ചു. അവ
കൾക്ക് ഇപ്പോൾ ഏറ്റവും കൂടുതൽ ലഭിക്കുന്നതാണു
ഈജിപ്തത്തിൽ ഇരുന്നു. തിരുവിതാംകൂറിൽ കോടതി

[illegible]

മിന്നം കൊടുത്തു തിരുവനന്തപുരത്തുണ്ടായ പെരൊന്നു ക്ക് ഇരുന്ന; ഡജൻ താടിയാ ഹാ വാൻ വീതം മണ്ണു മുരട്ടം വിധിച്ചു. പ്രതി ദൈവികേശ്വരൻ പോറ്റിയെക്കുറിച്ചു കാളി “എന്നവളയം” താഴെപ്പിച്ച് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി വേദവേദശാസ്ത്ര കലാവിവിധാനായിരുന്നു വിധി. ഇപ്പോൾ മറ്റു വേദശാസ്ത്രങ്ങൾ ഇതു വിധിവിധി വരും വളരെ ആഗാധശാസ്ത്രശാസ്ത്രങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നു. എന്നാൽ മൗനീകൃഷ്ണശാസ്ത്രം ഉണ്ടായി. ആത്മപാപത്തെ സമ്പന്നമാക്കുവാൻ കേവലം വിദ്യാഭ്യാസപരിഷ്കരണവും വിദ്യാഭ്യാസനന്തര മൗനീകൃഷ്ണശാസ്ത്രം അധികാരമുണ്ടായിരുന്നു.

ഇങ്ങനെ ആശാശ്വരൻ പ്രകാശിച്ച കോടതികളുടെ പരിഷ്കാരത്തിന് ൧൦൧൦ ൽ അഞ്ചു റെഗുലേഷൻ ഉണ്ടായി. അതിൽ അഞ്ചു റെഗുലേഷൻ അനുസരിച്ച് ഒരു അപ്പീൽ കോടതി സ്ഥാപിതമായി. ആ കോർട്ടിൽ നാലു ജഡ്ജമാരും ഒരു ഹാജരിയും ഒരു റെജിസ്ട്രാറും വേദവേദം നാലു ജഡ്ജമാരിൽ ൩ പേർ ഹിന്ദുക്കളും ഒരാൾ ക്രൈസ്തവനായിട്ടായിരുന്നുവായിരുന്നു വ്യവസ്ഥ. ൧൦൧൦ ൽ സ്ഥാപിതമായതിനുള്ള അധികാരം അപ്പീൽകോടതിയോടായി സർക്കാർ കൊടുത്ത പേർ നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്തു. ൧൦൧൦ ൽ ഒരു വകുപ്പിൽ റെഗുലേഷൻ നടപ്പാക്കി. എന്നാൽ സർക്കാർ കോടതിയെ നാഷണലൈസ് ചെയ്തു സ്ഥാപിച്ചു. അതിൻപ്രകാരം ഹൈക്കോടതിയിൽ റീജിസ്ട്രാറും ഉൾപ്പെടെ അഞ്ചുജഡ്ജമാരും ഹിന്ദുവും ക്രൈസ്തവനും

കാരണമിത് ഉൾപ്പെടുന്നു. പക്ഷെ ഗവർണ്മെൻ്റ് കമ്മിഷൻ
 യാചിച്ചിരുന്ന കേസുകളിൽ മുൻസിപ്പിന അധികാരി
 ട്ടു. ആയിരം രൂപയായി കവിയാതെ ഉള്ള റിഡിക്ടറി
 വേൽ ജിറ്റാക്കോർട്ടിലേക്കും അതിൽ കൂടിയവർ ഹൈ
 കോർട്ടിലേക്കും മുൻസിപ്പുകോർട്ടിൽനിന്നും അപ്പീലിന
 വകയ്ക്കുമെന്ന്. 1000 രൂപയ്ക്ക് കവിഞ്ഞ വ്യവഹാര
 ഓരോ ജിറ്റാക്കോർട്ടിൽനിന്നും അപ്പീൽ ഡിസ്ട്രിക്ട് കോർ
 ട്ടിൽ, അല്ലെങ്കിൽ ജാജയെ. ജിറ്റാറിയിലിരിക്കാൻ
 ഹൈക്കോർട്ടിൽ അപ്പീൽ ചെയ്യാം. മുൻസിപ്പിന്റെ
 റിഡിക്ടറിൽ അപ്പീൽ ചെയ്യാനായിരിക്കുന്നതിനുള്ള
 അപ്പീലുകൾക്ക് ഡ്യൂട്ടിയ്ക്ക് അപ്പീൽ നാലാം സെഷൻ
 അപ്പീൽ എന്ന പദമുണ്ട്. അങ്ങനെ ഉള്ളതെല്ലാം ഈ
 അപ്പീൽ ആകുന്നു. അധികാരപ്പെടുത്തി അനന്തർവ്വക്ട്
 കോടതികളുടെ വിധി ഉത്തരവുകളിലേക്കും അപ്പീലിന
 അധികാരമുണ്ട്. അങ്ങനെ ഉള്ളതെല്ലാം ഉത്തരവിലെ
 അപ്പീൽ എന്ന പദമുണ്ട്. ഇതു കൂടാതെ ക്ലർക്കുമാർ ക
 ഉടെ നിയമപ്രമാണങ്ങളെ പരിശോധനയിൽ പരിശോധിക്കു
 ന്നതിനും ഹൈക്കോർട്ടിൽ അധികാരമുണ്ട്. അപ്പീലി
 രംഗത്ത് കവിഞ്ഞ കേസുകളെ ഹൈക്കോർട്ടിൽ ഹൈ
 കോർട്ടിൽ കേട്ടു തീർത്തുവരുന്നു. അങ്ങനെയുള്ള റിഡി
 കൾ രാജാധികാരപ്പെടുന്ന അധികാരികൾക്കുവേണ്ടി ന
 മൂപ്പിലേക്കുവരുന്നു. ജിറ്റാക്കോർട്ടിൽ നിയമസംഗതി
 കൾ അന്തർദ്ദാരികുന്ന കേസുകളും ഹൈക്കോർട്ടിൽ ക
 ഏടുവുന്നതാണ്. അതിനാലേ ഉള്ള അപ്പീലുകൾ സാ
 ധാരണ ഡിവിഷൻമാർക്കായി കേൾക്കുന്നു. ഹൈക്കോർട്ടി
 ലെ ഒരു ജഡ്ജിടാത്രമായും പരിശോധിക്കുന്നതിനും

മറ്റും തീരുമാനിക്കാം. ഇങ്ങനെ സാധാരണ സിവിൽവ്യവഹാരനമ്പരവും, ആദായനികുതിനിയമം, ഹൈന്ദവ് വെട്ടും. വനംറെളുലോം, പിൻതുടർച്ച സർട്ടിഫിക്കറ്റും, നിർമ്മാണപണിയിലും, നാമർ ഹൈന്ദവ്, ജനകീയൻ നിയമം, ഇങ്ങനെയുള്ള പ്രത്യേകനിർമ്മാണനമ്പരസമുച്ചിതം ഹൈന്ദവ് വെട്ടും വിവരങ്ങളും അപ്പീലുകളും പരിശോധനകളും കൊണ്ട് സിവിൽകോടതികളുടെ വ്യവഹാരവും ഇപ്പോൾ മുമ്പെത്താൻ വളരെ വലുതായിട്ടുണ്ടെന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ക്രിമിനൽ കേസുകളിൽ അധികാരം വഹിക്കുന്നതു ഹൈന്ദവ് വെട്ടും മന്നാജ്ജാസ്, രണ്ടാജ്ജാസ്, ഒന്നാജ്ജാസ് ഈ മജിസ്ട്രേറ്റും സെഷൻ കോടതിയും ഹൈന്ദവ് വെട്ടിലാണ്. ഹൈന്ദവ് വെട്ടിൽനിന്നും മറ്റും മജിസ്ട്രേറ്റുകൾക്കെതിരെ കേസുകൾക്കു കാരണമായിട്ടുള്ളതായ മറ്റും മജിസ്ട്രേറ്റുമാരെ ഡിസ്ട്രിക്ട് മജിസ്ട്രേറ്റുമാണെന്നു പറയുന്നു. ഹൈന്ദവ് വെട്ടും മറ്റും വെട്ടിലും മന്നാജ്ജാസ് മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെയും; ആന്ധ്രം തടവറയും വെട്ടിലും രണ്ടാജ്ജാസ് മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെയും; രണ്ടാജ്ജാസ് തടവറയും മറ്റും വെട്ടിലും മറ്റും മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെയും അധികാരപരിധിയിലാണ്. വെട്ടിലും മറ്റും നിർമ്മാണനിയമം ഏതു ഹൈന്ദവ് വെട്ടിലും സെഷൻ കോടതിക്കും ഹൈന്ദവ് വെട്ടിലും അധികാരമുണ്ട്. മന്നാജ്ജാസ് രണ്ടാജ്ജാസ്

രജിസ്ട്രേഷനുടെ വിധിയിലേക്ക് ഡിസ്ട്രിക്ട് രജി
 സ്ട്രേഷനാക്കും പ്രത്യേകം അധികൃതന്മാരായ ഒന്നാംക്ലാസ്സ്
 രജിസ്ട്രേറ്റിനും; ഒന്നാംക്ലാസ്സ് രജിസ്ട്രേറ്റിന്റെ വിധിയി
 നേൽ സെഷ്യൻ കോടതിക്കും; സെഷ്യൻ കോർട്ട് വിധി
 യിനേൽ ഹൈക്കോടതിക്കും അപ്പീൽ കേൾക്കാനുണ്ടാ
 ണ്ടുണ്ട്. ഫീനൽ കോർട്ടുടനീളം അഡ്വക്കേറ്റ്, റെഗിസ്റ്റർ,
 മോട്ടാർ, രജിസ്ട്രേറ്റർ, സ്റ്റാമ്പ് ഇൻസ്പെക്ടർ പ്രത്യേകനിയ
 മങ്ങൾ പ്രകാരവും കറാക്യൂഷൻ മേ അഡ്വക്കേറ്റ് വി നി
 ശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിനും പുറമെ ഒരു ഇന്റലിജൻസ് ഡയറക്ടർ
 ഉൾക്കൊള്ളുന്നതിനും സാധാരണയിലുണ്ടാകുന്ന തടയ
 ന്നതിനും മറ്റും വേണ്ട ഉത്തരവുകൾ ചെട്ടാനം ഡിസ്ട്രി
 ക്റ്റ് രജിസ്ട്രേറ്റും ഒന്നാംക്ലാസ്സ് രജിസ്ട്രേറ്റും അധികൃത
 ന്മാരാണു്. നടന്നതും നടക്കാനിടയുള്ളതുമായ കററുപടർ
 അന്വേഷിച്ചു കോടതികളെ ധരിച്ചു കൊണ്ടുപോകും പ്രധാ
 നമായി പോലീസുകാർക്കു്. നിസ്സാരക്കോടതിയിൽ ഗ
 ണിച്ചിരിക്കുന്ന മറ്റു കാര്യങ്ങളിൽ പോലീസുകാർ പ്ര
 വേശിപ്പു. അങ്ങനെയുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ സർക്കുലർ
 കോടതിയിൽ നേരിട്ട ആവശ്യത്തിലോടൊപ്പമുണ്ടാകും.
 അപ്പോഴെയുള്ള കററുപടർച്ചാരി സർക്കുലർ പോലീ
 സിലോ കോടതിയിലോ യഥേഷ്ടം അറിവുകൊടുക്കും.
 വലിയ അപരാധങ്ങൾ നടക്കുമ്പോൾ ന്യായാനുസാരി
 കരയോ ചെയ്താൽ അതിന്റെ വിവരം അറിവുള്ളവർ
 പോലീസുകാരെ ഗ്രഹിച്ചിരിക്കേണ്ടതും, ദമ്മിക്കും സാ
 ധനമംഗങ്ങളും നാശിച്ചുചെട്ടാനം അപരാധികളെ അ
 റസ്റ്റ് ചെയ്താനും പോലീസുകാരോ രജിസ്ട്രേറ്റോ ആവശ്യ
 പ്പെടുന്ന ന്യായമായ സഹായം ചൊതുജനങ്ങൾ ചെയ്യ

കൊണ്ടു കഴിഞ്ഞു ആകുന്നു. പോലീസ് കാര്യം അധി-
കാരങ്ങളും ചരതങ്ങളും ക്രിമിനൽനടപടികൾ പോലീസ്
നിയമങ്ങൾ. പ്രാദേശികതലത്തിൽ ഉയർന്ന നിരമങ്ങൾ
കൂടി നടപ്പിലാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ജനസമുദായങ്ങളെയും
പോലീസ് ഓർത്തു കണ്ടു വന്നു കൊണ്ടിരിക്കുകയും അതി-
നു പറ്റാത്ത പക്ഷം അധികാരങ്ങൾ നോക്കി ഉണ്ടായി-
രിക്കുകയും ആകുന്നു. എന്നാൽ പ്രായോഗികമായി നിയമ-
ങ്ങളുടെ നിരമങ്ങൾ കൂടി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും പരീ-
ക്ഷണപരമായ പരീക്ഷണങ്ങളും പ്രയോജനപ്പെടു-
ത്തുന്നു.

മിഥ്യവചനം സത്യം അധികാരത്തിനപ്പുറം കീഴ്
പോയതിലുള്ളതെന്നു ചിന്തിക്കേണ്ടതും വിധികളെപ്പറ്റി
പോലും അനാഥനുള്ള അധികാരം നോക്കേണ്ടതിക്കു
മുഴുവ്. ഇതു വ്യക്തപ്പെടുത്തുവാൻ ഇവിടെ അനേകങ്ങൾ
പ്രസ്താവിക്കുകയും ചെയ്തുവെങ്കിലും സമഗ്രമായ ഒരു
പ്രശ്നം ഉണ്ടാകുന്നു. മതപരമായവയ്ക്കും നീതി
സ്വയംഭവമായവയ്ക്കും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം
എന്തായാലും പരസ്പരം വിരുദ്ധമായിരിക്കാത്ത
സത്യം തന്നെ.

സംസ്കാരം. സ്വാതന്ത്ര്യവും അഭിമാനവും അനു
 ഘാതപരമായ ആത്മീയതയോടുകൂടിയ ഉത്സാഹം. നിയമ
 മേലുള്ള ഉറപ്പുള്ളതും ഭേദപ്പെട്ടതും ചെയ്യുന്നതിൽ
 കോടതികൾക്ക് കാര്യം ഒട്ടും. പ്രസിനാൻസിനും മേലും മിക്ക
 വരും മാതൃകാസന്നങ്ങളായി. സിവിൽനിയമങ്ങളിൽ

[illegible]

മോലസന്ദേശകാവ്യം.

കേരളത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളിതെന്നോളം സന്ദേശകാവ്യങ്ങൾ ചുരുക്കാകെളിച്ച് ഏകദേശം നോന്നിട്ടില്ല. കേരളത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള സന്ദേശകാവ്യത്തിൽ പ്രമാണമുള്ളതായി മോലസന്ദേശകാവ്യത്തെ ചൊന്നാടില്ല. അതുകൊണ്ടുനിന്നിതാൽ രണ്ടു സന്ദേശകാവ്യങ്ങൾ മാത്രമേ സംസ്കൃതത്തിൽ കണ്ടിട്ടുള്ളൂ. അതിലൊന്നു കാവ്യമാല ദ്വിതീയശ്ലോകത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകൃതവും ത്രീവിക്രമാദിമഹിമയും ആയ നേരിട്ടതാലം ചെന്നു് ഒരു ജൈനകവിനിർമ്മിതമായ പാശ്ചാത്യഭാഷയാണു്. മോലസന്ദേശ ശ്ലോകങ്ങളിൽനിന്നു് ഒന്നോ ചിലപ്പോൾ രണ്ടോ പാദങ്ങൾ എടുത്തു കാവി സഹായമുണ്ടോ, അഥവാ രണ്ടോ പാദങ്ങൾ കൂട്ടിച്ചേർത്തു തീർത്തിട്ടുള്ളതാണു് പ്രസ്തുത പ്രബന്ധങ്ങൾ. എങ്ങനെയെന്നാൽ, നേരിസന്ദേശത്തിലെ പ്രഥമ ശ്ലോകത്തെ നോക്കുക.

പ്രാണിത്രാണപ്രവണഹൃദയോ ബന്ധ-

വക്ത്രം സമഗ്രം

ഹിതപാ ഭോഗാൻ സഹപരിജനൈഃ

സേനാത്മജാം ച

ത്രീമാൻ നേരിർവ്വിഷയവിമുഖോ ദോഷ

കാശ്ചകാര

“സ്തിശ്ച പ്ലായാതന്യഷു വസന്തിം രാമഗി-
ത്യാശ്രമേഷു”.

ഇവിടെ അന്തിമപാദം ശേഷസന്ദേശം ആദ്യശ്ലോകത്തിലുള്ളതാണെന്നു വിശ്വസിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഇതുപോലെ ശേഷസന്ദേശത്തിലെ മറ്റു പദ്യങ്ങളിലും നിന്നു നേരിട്ടതെങ്കിൽ ഓരോ പാദങ്ങൾ സംശയിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. പാർവ്വത്യയത്തിലെതന്നെ തീർന്നുതന്നെ. പക്ഷേ, നേരിട്ടതെങ്കിൽ ശേഷസന്ദേശത്തിലെ ഓരോ ശ്ലോകത്തിൽനിന്നും ഒരു പാദം മാത്രമേ ഉപാദാനം ചെയ്തിട്ടുള്ളൂ. പാർവ്വത്യയത്തിൽ ആകട്ടെ ശേഷസന്ദേശത്തിലെ ഓരോ പാദവും ഓരോരോ ശ്ലോകത്തിൽ ഒന്നു ചേർത്തിട്ടുള്ളതായും തന്നിരിക്കുന്നു. ശേഷസന്ദേശം മുറ്റാൻ ഉടച്ചു മറ്റു ചോദ്യം ചേർത്തു ചേർത്തിട്ടുള്ളതായും കാണാം. അതുകൊണ്ട് പാർവ്വത്യയത്തിൽ ശേഷസന്ദേശത്തെപ്പോലും ഏകദേശം നാലു മടങ്ങ് വരിപ്പിച്ചുണ്ട്. പാർവ്വത്യയനിർമ്മിതിയെപ്പറ്റി ഒരു നെന്തതിഹ്യമുള്ളതും പ്രസ്താവിക്കാമെന്നു. പാർവ്വത്യയകർത്താവ് അക്കാലത്തെ ചൈതന്യമൊരാളാകാൻ ആചാര്യനും സദസ്യനായിരുന്നു. ഒരു ദിവസം രാജസഭയിൽ ശേഷസന്ദേശം വായിച്ചുകേട്ടപ്പോൾ ആ കൃതി മുറുപ്പൻ മറ്റൊരു കൃതിയിൽനിന്ന് ഓരോ പാദങ്ങൾ ചോർത്തി ചേർത്തുണ്ടാക്കിയ ഒരു കൃതി പ്രബന്ധമാണെന്നു ആ പണ്ഡിതകുറ്റൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. എന്നാൽ ആ കൃതി കാണണമെന്ന രാജാവും മറ്റു സദസ്യരും ആവശ്യപ്പെട്ടതനുസരിച്ച്, അദ്ദേഹം അന്നു രാത്രിയിൽ ശേഷസന്ദേശം അംഗീകരിച്ച പാർവ്വത്യയം രചിച്ചുവിരുന്നതും രാജസഭയിൽ വായിച്ചുകേൾപ്പിച്ചു. ഇങ്ങനെയാണത്രേ പാർവ്വത്യയത്തിന്റെ ഉല്പത്തി.

[illegible]

സന്ദേശമാർഗ്ഗം വഴി കേരളത്തിൽ
 ധാരാണിയിലെ കോളിയാനം എന്ന സ്ഥലത്തു
 ജനിച്ചതായിരുന്നു. ഈ കോളിയാനം ആ 7 നാൾക്കി
 ന്നു സപ്തമുദ്ധനായതോ ഇതരകോളിയാനം എന്നൊരു
 നാമപ്രയോഗംകൊണ്ടു പറ്റിയതായതോ മറ്റൊന്നോകൊ
 ണ്ടായിരിക്കാം. മേലസന്ദേശത്തിന്റെ 1 ആം വാക്യം
 താഴെ ചേർത്തിട്ടുണ്ടെന്നാണു് അർത്ഥം. അതിപ്രായത്തിൽ
 സിംതലൂക്കു മറ്റൊന്നാൽ വെളിയിൽ സന്ദേശത്തെ അ
 ിസ്ഥാനമായി കോളിയാനം മേലസന്ദേശം രചിച്ചിട്ടു
 ജനിക്കുന്നതാണെന്നു കാണുന്നു. ഇങ്ങനെ ഒരു പ്രായം ചില

യാതൊരു കാരണവും ഉണ്ടാകാതെ ഉപാധാതാപാത ഉദ്യുക്താധാരം പ
 രമം; എന്നാൽ സ്വാഭാവികമായതെന്നു അർത്ഥം
 പറയുന്നില്ല. “ജനകതനയാസ്താനാശ്ചൈവകേവലം” എ
 ന്ന ഭാഗത്തെ വിശദീകരിച്ചു വ്യാഖ്യാനിച്ചു. “ജാതാ ഉ
 സ്തേ വിശിരഗമിതാ പാതിനീയസ്യഭൂതാ” എന്നു
 “ഘോരമൃതനളിനീരനന്ദനോഭാ” എന്നു രാമായ
 ണശ്ലോകസാദൃശ്യം ഉപാധാതാപാതാവി ഉദ്ധരിച്ചു
 മറ്റും അഭിപ്രായംകൊണ്ട് സ്വതന്ത്രതയ്ക്കായിട്ട്
 ശ്രദ്ധിക്കണം. രാമായണപ്രകാരം മന്ത
 രാൻ വിതാഃസ്വപ്നാശ്ചിത പാപൈശ്ചാൽ യാത്രാപാപ
 യോഗം. ഇതിനാൽ അഭിപ്രായനാശി യാത്രാപാപം കൊ
 ന്നു എന്നല്ലാതെ സന്ദേഹാശി വല്ലഭം പറഞ്ഞതാ
 ഡി വാസ്തവികവല്ലഭമെന്നില്ല. കിഷ്കിന്ധകാണ്ഡം ൪൪ാം
 സർഗ്ഗം ശ്ലോകം. എങ്കിലും

“നില്പാ പൂർവ്വിയനുഭവങ്ങൾ
സ്ഥിതാത്മ്യവേദാഭാസ
സ ദാദാപുരീം ലഭാ
അന്നസോപാധിനിഗ്രഹം”

എന്നു രാഷ്ട്രപതിയിൽ കാളിദാസൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് കൊണ്ട് സീതയ്ക്കു രാജൻ ഹനുമാൻ മുഖാന്തരം സന്ദേശങ്ങൾ അയച്ചതായി കാളിദാസൻ സങ്കല്പിച്ചിരുന്നതു സ്పഷ്ടമാകുന്നു. ഇതു വെറും പ്രാദേശ്യേണമെന്നു മനഃപൂർവ്വമായ മനോധർമ്മവുമായിയാണെന്നും വിചാരിച്ചുണ്ടായിരിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ കാളിദാസൻ വാല്മീകിരാമായണത്തിൽ ശാപമായ നിഷ്കാതതയുണ്ടായിരുന്നതിനു

ജ്ഞാനഗാകന്തളത്തിന്റെ ബീജാവാപം ചെയ്തിരിക്കുമോ? ആ ഭാഗമിരിക്കട്ടെ.

എന്തായാലും കേവലം ഛായാസംശ്രാന്തിയ്ക്ക് കൂടുതലായി ഒരു ധന്യവും കാളിദാസനും വാല്മീകിയും തഴിയില്ല. ചാക്ക, പിന്നീടുള്ള സന്ദേശകാവ്യങ്ങളും മേഘസന്ദേശവും തഴിയില്ലാത്ത ധന്യമാകുന്നു. ഉപജീവ്യം, ചീവകദാസം മേഘസന്ദേശവും മറ്റു സന്ദേശകാവ്യങ്ങളും തഴിയില്ലാത്ത സ്പഷ്ടമാകുന്നു. കാളിദാസന്റെ കാവ്യത്തിലെ ദാസകാന്താപുരത്തെയും വടവാൻപോലും പിന്നീടുള്ള കവികൾ പ്രശസ്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഒരു വ്യത്യസ്തമായ വിനോദം തരുന്ന കോട്ടം ഗോവിന്ദപ്പിള്ള അവർകളുടെ മാർജ്ജാരസന്ദേശം ദാത്രമാകുന്നു. അനുകരണം അനൈതവമായ സ്തോത്രമാകുകൊണ്ടും, കാളിദാസൻ ദാത്രമാത്രം സ്തോത്രപാത്രമായിട്ടുണ്ടെന്നു വിശേഷിച്ചു പറയേണ്ടിയിട്ടുണ്ട്. ഇതും, കോകിലം, ദാസം, ഹാസം, മായകം, കാകൻ, ഗന്ധധൻ, ദാസ്യം, ദാസ്യം, കലോപാതം മുതലായ പദവജാതികൾ, അഞ്ചുനൂറ്റാണ്ടിന്റെ തീർത്ഥി അദ്വൈതത്തിൽ സന്ദേശം അഭിപ്രായം പ്രകാശിപ്പിച്ചു. മാർജ്ജാരസന്ദേശം മറ്റേതെങ്കിലും ഉണ്ണീൻ സന്ദേശം മനസ്സനേരം സന്ദേശം അഞ്ചുനൂറ്റാണ്ടിന്റെ പ്രകാശിച്ചു വ്യത്യസ്തമാകുന്നു. കാമകന്തളത്തിന്റെ അഞ്ചുനൂറ്റാണ്ടിന്റെ തപാൽകാരോ ആയി പക്ഷിസഞ്ചയത്തെ നിമിഷം അനന്തകാലകവികൾ കേരളശ്ലോകം ഒരു സാഹിത്യ “ഡിപാർട്ട്മെന്റ്” സ്ഥാപിക്കുമെന്നു മേഘസന്ദേശം

കർത്താവു തീരെ പ്രതീക്ഷിച്ചിരിക്കുകയില്ല. ശുകസന്ദേശ നിർമ്മിതികൊണ്ടു ആദ്യവും മൃഗസന്ദേശ നിർമ്മിതി കൊണ്ടു പിന്നീടും ഈ സാഹിത്യഗ്രാഖയിൽ പ്രബന്ധങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിത്തന്നതിൽ കാണാവുന്നതാണ്. ഈ കൃതികളിൽ ചിലതിന്റെ ഹാസ്യം ഗൗരവമേറിയതല്ല ചില സാഹിത്യരസാസാദകന്മാർ വാചകന്മാരാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നും ചന്ദ്രശേഖരിരിക്കുന്നു.

മേഘസന്ദേശം സാഹിത്യകുടുംബം സന്ദേശകാവ്യകുടുംബവുമായ് അതിന്റെ സ്വരൂപവിധാരം തുണയോന്നതത്വഗണനയിൽ അറുപ്തായി തോന്നുന്നു. അതുകാലം വാസിയായ ഒരു രക്ഷൻ അധിനാഥനായ കവചന്റെ ശാപം നിമിത്തം പ്രിയതമാവി പ്രഭാതനാദം അധികാരഭംഗിതനായും സന്ദേശം വിട്ട് രാമഗിരിയിൽ പോയി നിവസിച്ചു. ഒരു സംവത്സരം കാലമായിട്ടുണ്ടായിരുന്ന ഗാഢദർശിൻ എടുമാസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ആനന്ദവത്സരം ഒന്നാൽ തനി സ്വന്തം സ്വന്തമായ പർവ്വതത്തിന്റെ സ്വരൂപഭംഗം ഒരു മേഘം വന്നുചേർന്നു. ആ മേഘമേവന ചേർന്നു സ്വപ്രിയതയെ ആശ്വസിപ്പിക്കാൻ അയയ്ക്കുന്ന സന്ദേശമാകുന്നു പ്രസ്തുത കൃതിയിലെ വിവരം. രാമഗിരിമുതൽ അതുകാലമുള്ള മാർഗ്ഗഭാഗങ്ങൾ കവിതാഗതിയിൽ വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. രാമഗിരി എന്നതു നമ്മുടനടിക്കുതക്ക ഗോദാമിക്കു സമീപമുള്ള ഒരു പർവ്വതമാണെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നു. അഗസ്ത്യപ്രാമുഖ്യത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ട ഗോദാമിക്കു സമീപം പർവ്വതത്തിൽ ആദ്യം

[illegible]

ചേർന്നു. അതുകൊണ്ട് ചേർന്നു കേൾക്കുകയും
 എഴുതുകയും ഒരു വിധിയാണെന്നായിരുന്നു. കാണുന്നു.
 ഇതിൽ വല്ല ആസൂത്രവുംണ്ടോ? രാ.ഗിരിമുതൽ നമ്മുട
 വരെയും ഗംഗാതൽ അകലെയും ഉള്ള വസ്തുക്കൾ
 അധികവും സമുദ്രവ.ലാസണം ആശ്രയിച്ചുപണി
 സ്ഥാനം ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണെന്നു ചിന്തിക്കുക കഷ്ടമാണെന്നു
 താണു. അതുപോലെതന്നെ യക്ഷന്റെയും യക്ഷിയു
 ളെയും കഷ്ടതയുണ്ടെന്നു ചിന്തിക്കുക കഷ്ടമാണെന്നു പരി
 ചിന്തിക്കുകയും യക്ഷന്റെയും യക്ഷിയുടെയും കഷ്ടതയുണ്ടെന്നു ചിന്തിക്കുകയും
 വരെയുള്ള ദേവതാകണങ്ങളിൽനിന്നു തെളിയിക്കുക.

“വക്ത്രം നന്ദാസ്തദിദമിദം ച പ്രാപ്തി-

തദസ്പ്രാപ്തമാശം

സേതുധാരാസംഗമുപാദിതം ചോ മാസു

പ്രതാപമിന്ദ്രാഃ

വിദ്യുദ്വാസം ഹൃദിതം ച കിരീടൈസ്തല

പെരുമാറ്റനാനാശം

ലോലാഹിനിശ്ചൈവ ന രമ്യേ ലോഹ

നൈർവ്വഹിതം സ്വഭാവം”

എന്നുണ്ടെന്നിവിടെയുണ്ടെന്നു ഉൽകൃഷ്ടം യക്ഷ
 ന്റെതല്ലെന്നു കവിയിൽതന്നെ നോക്കേണ്ടതില്ല
 ഏതും. ഉദയനകഥാകോവിദന്മാരായ ഗോവുഡന്മാരെ
 യും ലളിതവനിതാപാദോഗാദിതങ്ങളും കേശസംസ്കാര
 രസപ്രവാസിതങ്ങളുമായ ഹാസ്യങ്ങളെയും മറ്റാകാ
 ക്ഷേത്രങ്ങളെയും അവകാശം വേദാസീലാസ്യങ്ങളെയും
 രാത്രിയിൽ രാജാക്കന്മാരുടെ അടുത്തടുത്തായി

ഞായം സിപ്രാനദിയെയും മറ്റും പററിയുള്ള പരാമർ
വർണ്ണനകൾ കർത്തൃക്കൾ അനുഭവസിദ്ധങ്ങളാകുന്നു. ഉഷ്ണ
രീനിയെത്തന്നെ അമുകാപ്രാജ്ഞ കർവി വർണ്ണിക്കയും സ
ന്ദേശപഞ്ചശാഖയുടെ പെണ്ണിരിക്കുന്നതെന്നു ഗതിക്ക
മുതൽതന്നെ. അമുകാപ്രാജ്ഞയുടെ പ്രാത്യകാശാധാര്യം “അ
മുകാപ്രാജ്ഞാ നവദി തഥാശിരശ്ചേന്ദ്രികാ ധൗതധാർമ്മ്യം”
എന്നുള്ളതാണെന്നിടം അതു് ഉഷ്ണരീനിക്കും രോഷി
നതാണു്. രാമവംശത്തിൽ അവിനീതാജാവിനെ വർണ്ണ
ക്കുമ്പോൾ,

“അസൗ മഹാകാലനികേതനസ്വ
വന്നാപുഷ്ക കില ചന്ദ്രൈശ്വലഃ
തദിന്ദ്രപക്ഷപി സഹസ്രി രാജിർ
ജ്യോത്സ്നാതോ നിർമ്മിതേ പ്രദോഷാൻ.”

എന്നു പറയുന്നതുകൊണ്ടു അമുകാപ്രതിജ്ഞാശാരി ഉ
ഷ്ണരീനി കാളിദാസപ്രശ്നിച്ചിടം വിവരസ്മിയിക്കുന്നു.

“സ്ഥാനാദന്യോർ നരസ നിമുളാഭുപ
തോദജമുഖഃ ഖം
ദിങ്നാഗന്മാം പഥി പരിഹരൻ സ്ഥൂല
ഹസ്താലേപാൻ”

എന്നു ജ്യോതത്തിൽ സാക്ഷാദികൾതാഴെയിരുന്ന നിമുള
നെയും ദിങ്നാഗന്മാർതന്നെയും കാളിദാസൻ സൂചിപ്പി
ക്കുന്നതായി മണ്ണിനാഥൻ വ്യക്തമാക്കുന്ന മുഖ വ്യാഖ്യാനം
സ്വാമർത്ഥ്യമെന്നു പറയുന്നവരുടെ അഭിപ്രായത്തോടു
രോഷിക്കുവാൻ നിർമ്മാഹരില്ല. മണ്ണിനാഥൻ മേൽമുഖ

നാലികയായ നന്ദിതാദേവനും മറ്റും മറ്റൊരാളെ ഒരു പ്രാണിഭം വെച്ചു നാലികാമൃതത്തിൽ മുക്കി കറുപ്പാക്കിയിട്ടു. ഈ വിദ്യനാലികയുടെ അമ്മയ്ക്കിനി മരണത്തിനപ്പുറം എന്താ സൗഭാഗ്യം കണ്ടതാവാം. ആകപ്പാടെ പാറയമ്പാൾ, സമ്പ്രദിതാമൃതം കറുപ്പാക്കി സന്ദേശം അയക്കുകയും ചെയ്തപ്പോൾ നാലികയുടെ അമ്മയ്ക്കിനി നാലികാമൃതം കറുപ്പാക്കിയിട്ടു. പക്ഷെ നാലികാമൃതം കറുപ്പാക്കിയിട്ടു പിടിക്കുകയും ചെയ്തതാണിത്.

[illegible]

കിട്ടിയ സംഭവിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതല്ലേയോ എന്നു സംശയി
 കുന്നു. പ്രസ്തുതമായ യക്ഷനോ യക്ഷിക്കോ മനസ്സു
 ക്കുള്ള ഭ്രോഗങ്ങൾ വെട്ടുതുളക്കേണ്ടോ? വ്യാധിബാധകളോ
 കുമ്പിപ്പിപാസാദികളോ ഉണ്ടോ? ഒന്നില്ല. അവർ
 നഭാ രതിലോലാപാദാൽ ശ്രംഗാരസമ്പ്രദർശനത്തിനു
 സ്പർശാഭിമുഖമേകുമ്പോലെ കലപ്പുകുട്ടിയൊക്കെ പ്രകാശി
 കുന്നു. വസന്തസംസാരമുണ്ടാക്കുകയും ശ്രംഗാരമെന്നും
 ഉദ്ദീപനംചെയ്യുന്നതുകൊണ്ട് അവർക്കു ഉദ്ദീപനവിഭാവ
 ങ്കരം എന്നു പറയുന്നു. വർഷാക്കാല സ്മരിതം മരണ
 മൃതിയുമായ മേഘമേഘങ്ങളെ പ്രകൃതികൃതിയിൽ ഉദ്ദീപ
 നമായി സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇകരണധാരിസുന്ദ
 രങ്ങളും സുസംഭവങ്ങളും സത്വരങ്ങളുമായ പക്ഷികളെ
 സംസാരമുണ്ടാക്കി പ്രയോഗിച്ചു കാണുകയും കാളിദാസ
 നെക്കാണിത്തോന്നാണെന്നു ചിന്തിക്കുന്നതിനാലാകയാൽ
 പറഞ്ഞുകേട്ടിട്ടുണ്ട്. അവയുടെ രസാസംഭവങ്ങൾ ഉപ
 രിഭാഗാരമുണ്ടാകുന്നതെന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ക്ഷോ
 ഭനമാണെന്നിപ്പോൾ പ്രശാന്തഗർഭമായി ഉത്തരാദിമുഖ
 ങ്കായി വ്യാപാരസ്ഥലത്തിൽ പ്രമാണമെടുക്കുന്ന മേഘക
 ങ്കമന്ദിന്റെ ഉദ്ഭാവവും അനുപസ്യതയും ആയ അഴകു
 അനന്യമിതനായ നായകന് അതിനെ തുടർന്നു പ്രിയത
 മാവിഷയകമായി തോന്നുന്ന ഉൽസുകതയിൽ തിള
 കുന്ന പ്രകൃതിമാനോജ്ഞകളും ആസംഭവങ്ങൾ നിവൃത്തി
 യില്ലാത്തവരുടെ കഥ കഴിഞ്ഞു. കാട്ടുപോത്തു ഒരു
 മരമാണെന്നിപ്പോ അതിന്നു പ്രശാന്താവസ്ഥയിൽ പ്രകൃതി
 ദത്തമായ ഒരു ദർശനീയത ആകാത്തതെന്ന ആകാംകരമാ

യിരിക്കയില്ല. ഇക്കാര്യങ്ങളിലുള്ള കെറളകൾ ഉണ്ടാ
 വെച്ചതായ ചോദ്യങ്ങളെ ഭാരതം പരമസവിഷയബാ
 ലിശതപരമായി സൂചിപ്പിക്കുന്നതല്ലയോ എന്നു സംശയിക്ക
 തക്കതുമാകുന്നു.

ഭാരതത്തിന്റെ ഭരണശാസ്ത്ര വിപ്രലംഭത്തിന്
 എതിർവശമായ സംഭോഗാഗ്രഹണകൊണ്ട് പരമാഗ
 സിദ്ധിക്കുണ്ടാകിയിരിക്കുന്നതു വിവരിക്കാം. അസഹ്യ
 വിരഹനായ കാമകന്ത ഉറപ്പോടെയുടെ സുഖാനുഭവം
 സ്വവിധിവിവിധ വിവിധത്തിൽ ഏകപീഡാകര
 മായതോന്നുന്നു. സ്വകീയപൂർണ്ണസുഖമുണ്ടാവാൻ പര
 കീയസുഖബോധം ആത്മഭാവത്തിന് കാരണമായി
 പരിണമിക്കുന്നു. ഇതിനുള്ള വിരഹിയായ കാമകന്റെ
 മനസ്സിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഉപാധികൾ ഉപകർഷണം.
 സുഖത്തിന്റെ പ്രത്യയസ്ഥാന പ്രതീതിയാണല്ലോമുഖം.
 അതുകൊണ്ട് നായകനായ രാജൻ ഭാരതം കടന്നുപോ
 കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. രതിരസം വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതായി
 ഭാരതത്തിൽ സ്ഫുടിക്കുന്നു. ഉദയത്തിന്റെ പ്രഭാതം നഗര
 ങ്ങളിൽ പെരുമാറുന്നതുകൊണ്ട് പരിഷ്കാരങ്ങളും വാസ്തവീ
 കളുടെ വിവാസജാലങ്ങളും രതിരതികളുടെ പ്രതീതികളെ
 പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. അങ്ങനെയുള്ള ഭാരതത്തിൽ
 പ്രകടമായി കാണുന്നില്ലാത്തതുള്ള നദീപർവ്വതാഭി
 കളിൽപോലും വിത്തുവെച്ചിട്ടുണ്ട് സ്ഫുടിക്കുന്ന സങ്കല്പശ
 ക്തികൊണ്ടു രതികളായ സമാധാനം തിരികെ വരുന്നു. “ഭേ
 വാ ഭരണസുഖലവിഷമേ വിസ്തൃപാദേ വിശീർണ്ണം”
 എന്ന ഭാരതം അതായതു നാടുകൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള വിത്തു

ചന്നം നാശമു. അന്നാൽ വിനയന്റെ ചാലപ്രദേശം
 ഈ ജലപരമാർത്ഥമായി തട്ടി വെക്കുന്നതായതിനാൽ
 ദർശനം തിരിച്ചു രണ്ടായിരുന്നതായതിനാൽ പ്രസാ
 ദകരിനാൽ ദർശനത്തിന്റെ ചാലപ്രദേശത്തിൽ
 വെട്ടുന്ന ഒരു സ്തംഭം പ്രതിഷ്ഠിതമായി
 വിടെ ഉണ്ടാകുന്നു.

“താൻ തന്നെ വെട്ടുന്നതായതിനാൽ
 ചാലപ്രദേശം തന്നെ
 വെട്ടുന്നതായതിനാൽ ചാലപ്രദേശം
 തന്നെ വെട്ടുന്നതായതിനാൽ

എന്നാൽ ചാലപ്രദേശം വിട്ടുകൊടുക്കുന്നു. സർവ്വ
 കാര്യങ്ങൾക്കും പ്രദേശങ്ങൾക്കും ചാലപ്രദേശം
 മേൽ കയറിയെ സ്ഥാപിക്കുന്നു.

“താൻ തന്നെ വെട്ടുന്നതായതിനാൽ ചാലപ്രദേശം
 തന്നെ വെട്ടുന്നതായതിനാൽ
 ചാലപ്രദേശം തന്നെ വെട്ടുന്നതായതിനാൽ
 ചാലപ്രദേശം തന്നെ വെട്ടുന്നതായതിനാൽ

എന്നാൽ ചാലപ്രദേശം വിട്ടുകൊടുക്കുന്നു. സർവ്വ
 കാര്യങ്ങൾക്കും പ്രദേശങ്ങൾക്കും ചാലപ്രദേശം
 മേൽ കയറിയെ സ്ഥാപിക്കുന്നു. ഈ ചാലപ്രദേശം
 ഗോപാലനാഥനായിരുന്നതായി ചരിത്രമുണ്ട്. അതു
 മൂലം ചാലപ്രദേശം തന്നെ വെട്ടുന്നതായതിനാൽ
 ചാലപ്രദേശം തന്നെ വെട്ടുന്നതായതിനാൽ
 ചാലപ്രദേശം തന്നെ വെട്ടുന്നതായതിനാൽ
 ചാലപ്രദേശം തന്നെ വെട്ടുന്നതായതിനാൽ

ഞെങ്കിൽ ഈ ഗുണം ഭാഷസന്ദേശത്തിൽ ഉൽബന്ധമായി കാണുന്നതുപോലെ ചന്ദ്രനായ ശ്രീതിരിപുരുഷാകമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ചന്ദ്രനുകോമളങ്ങളും അഭ്യർത്ഥനയ്ക്കും രസസ്നേഹമണിപുഷ്പങ്ങളുമായ കാളിദാസവാക്യങ്ങളുടെ വിശ്വാസ്യതയ്ക്കു നമസ്കരിച്ചതിരികാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല.

കേരളവും കാളിദാസനും.

മഹാകവികളായ അധ്വാനിതാണു് കേരളദേശം. മഹാകവിതപ്രാവിണ്യത്തിൽ താഴ്ന്ന സംസ്കൃത കാളിദാസൻ കേരളദേശത്തെ പറ്റി അധ്വാനിക്കുന്ന ധന്യനായിരിക്കട്ടെ. എന്നു ജിജ്ഞാസയുടെ പ്രേരണയെങ്കിലും താഴെ നമുക്കു നീക്കം ചെയ്യാം.

അദ്വൈത കാലത്തു് രോത കൗതുകപാശാൽ പ്രണതനായ പ്രജയനുക്രമത്തിലുള്ള ചിന്തയെ സ്തംഭകമായി കാളിദാസനെ അധികരിച്ചു മെഴുകുമാണു വിശ്വാസത്തിൽ ആ മഹാകവി എന്നുടെ ഏതുകാലത്തു ജീവിച്ചിരുന്നു എന്നും മഹാമുഖ്യതാദൈവം ഇപ്പോഴും ആയിഷ്ഠതയല്ലല്ലോ എന്നുള്ള ഗ്രന്ഥകർത്താവു വിവക്ഷിക്കുന്നു. ആ കൃത്യത്തിൽ ഞാനും വിവക്ഷിക്കുന്നു. മഹാമുഖ്യതാദൈവത്തിനോ വിദഗ്ദ്ധരോ ആരും കാളിദാസന്റെ ജന്മദേശം എന്നു ചരിത്രം വിശദീകരിക്കുന്നു. അദ്ദേശത്തിന്റെ ജ്ഞാതകാലത്തെ പറ്റിയുള്ള വിചാരം കേരളത്തിൽ വിവക്ഷിക്കുന്നു. ക്രിസ്തുവിന്റെ അനുന്തരിനിശ്ചയം ജീവിച്ചിരുന്ന ഓരോന്നു കാളിദാസനെ സ്മരിച്ചുകാണുന്നതുകൊണ്ടു് അതിനുമുമ്പാകെ കാളിദാസകാലമെന്നു നിശ്ചയിക്കുന്നതെന്നു. അതിന്നു ആധാരകാര്യം.

“യെന്നായോജി ന വേശ്വ

സ്ഥം രാജാധിപൈഃ വിവേകിനാ ജിനവേശ്വ

സ വിജയതാം രവീകീർത്തിഃ

കവിതാശ്രിതകാളിദാസഭാരതീകീർത്തിഃ”

എന്ന പ്രസിദ്ധരായ ഒരു ഗിലാഡിബന്ധനവും കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. ചിലക്കു കൂടുവാൻ എന്ന നു എത്രയും ജീവിച്ചിരുന്ന എന്നുള്ളതാണു ചിലക്കു കൂടി ഉൾപ്പെടുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയൊരു അപരഭാഷാവികാസം എന്നു ചിലക്കു കൂടിയാണു ജീവിച്ചിരുന്നതെന്നു വിവർത്തനം. അതിനു ലക്ഷ്യമായി

“എന്നാൽ നമ്മുടെ ദിനം” സൂതനാ
 “എന്നാൽ നമ്മുടെ ദിനം” സൂതനാ
 “എന്നാൽ നമ്മുടെ ദിനം” സൂതനാ
 “എന്നാൽ നമ്മുടെ ദിനം” സൂതനാ

എന്നു ചിലക്കു കൂടിയിലേക്കു

“എന്നാൽ നമ്മുടെ ദിനം” സൂതനാ
 “എന്നാൽ നമ്മുടെ ദിനം” സൂതനാ
 “എന്നാൽ നമ്മുടെ ദിനം” സൂതനാ
 “എന്നാൽ നമ്മുടെ ദിനം” സൂതനാ

എന്നു ചിലക്കു കൂടിയിലേക്കു. അതുപോലെ

“എന്നാൽ നമ്മുടെ ദിനം” സൂതനാ
 “എന്നാൽ നമ്മുടെ ദിനം” സൂതനാ
 “എന്നാൽ നമ്മുടെ ദിനം” സൂതനാ
 “എന്നാൽ നമ്മുടെ ദിനം” സൂതനാ

എന്നു ചിലക്കു കൂടിയിലേക്കു

“എന്നാൽ നമ്മുടെ ദിനം” സൂതനാ
 “എന്നാൽ നമ്മുടെ ദിനം” സൂതനാ

ബ്രഹ്മരീതിനാ പരസന്ദർശനം
 തൃപ്തയാനുകൂലാണി വിവേചിതാനി."

എന്ന രാഗാഭിപ്രായപ്രകാരം ജ്യോതിഷരം തമ്മിലുള്ള സാദൃശ്യം അവർ മുന്നിടിക്കുന്നു. മറ്റ് പലരായ ഭരതാചാര്യന്മാർക്കും ഈ സാദൃശ്യത്തോടു അത്ര ബോധമുണ്ടായിരുന്നതായി ഒരു ശാസ്ത്രജ്ഞൻ ആശയപ്പെടുന്നു. അപരവിദ്വാന്മാർക്കും സാദൃശ്യം ഉണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ അപരവിദ്വാന്മാർ അപരവിദ്വാന്മാർക്കു നേടുന്നതാണ് മറ്റൊരു വിദ്വാന്മാർക്കു നേടുന്നതു്. അങ്ങനെയൊന്നിൽ ഒരു ദാസന്റെ കാലം സമാധാനം ഉണ്ടായിരുന്നതായിരുന്നു മുമ്പാണെന്നു വിവേചിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. കാളിദാസൻ ചൊല്ലിയ രസജ്വലിനാഭിപ്രായത്തിൽ അദ്വിതീയരും ആണെന്നും അപരരും വിവേചനയിൽ അത്ര കൃത്യമായിരുന്ന ആളായിരുന്നില്ല. വാല്മീകിരാമായണത്തിലെ വാക്യങ്ങൾ അദ്വൈതാധിപതികളാണെന്നു പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ സാധ്യമാണെന്നു കരുതാമെന്നായിരുന്നു.

“പ്രസന്നദികു പാശ്ചാത്യവിദ്വാപിജാതം
 ശംഖധ്വനാനന്തരപുഷ്പാഭി
 ശരീരിണാം സ്ഥാവരജംഗരാനാം
 സുഖാമൃതജനനം ബ്രഹ്മ"

എന്ന ജ്യോതിഷശാസ്ത്രജ്ഞന്റെ

“ഭിഗ്വേ പ്രസേദേ പവനേ സുഖം വൈത
 ശംഖം നിദ്രാമുക്തഗന്ധമരസ്തഥാ

പപാത മേന്മയെ കസതാജ്ഞിസ്സാ
ബലുവ തജ്ജന്മദിനം സുഖപ്രദം"

എന്ന ഭോജനത്തിൽനിന്നു ദിക്കുവാങ്ങും അഭിനന്ദനമായിരിക്കുന്നു. പരമകവിതാപരമാണ് നിർമ്മിതം കാളിദാസനെ ദിങ്നാഗാചാർയ്യൻ അപമാനപ്പെടുത്തിയതായി ഭാഷാസന്ദേശവ്യാഖ്യാതാവ് പറയുകയും ചെയ്യുന്നു. അങ്ങനെയുള്ള മേന്മയുടെ ഒരു ദൃഷ്ടിപദമാണിത്.

"ഏകാമി ദോഷോ ഗുണസന്നാപാരത
നിമജ്ജതിന്ദോ കിരസേവസിവാതഃ"

എന്നുവെച്ചു ക്ഷരിക്കുകയും "മഹിഷാസി ഹിരാംഗോർദ്ദക്ഷുലക്ഷ്യം തന്നോതി" എന്നുവെച്ചു ഒരു പ്രാണനായിക്കരുതുകയും ചെയ്യുന്നതിന് കാളിദാസൻതന്നെ ന്യായങ്ങൾ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളതും പ്രസ്താവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എങ്കിലും കാളിദാസനെ അനുകരിച്ച നമ്മുടെ കവികളും മഹാകവികളും പരപ്രബന്ധങ്ങളെ ആകർഷിക്കുകയും അന്യകവിതകളുടെ കാവ്യശ്ലാകൃഷ്ടകൈകളും ചെയ്യുന്നതായാൽ അതു മഹാ സാഹസ്യമായിരിക്കുമെന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

മുൻപറഞ്ഞതിന്റെ സംക്ഷേപം കാളിദാസജീവചരിത്രപുസ്തകങ്ങളിൽ ചർച്ചപ്പെടുന്നതെന്നാകുന്നു. അതുകൊണ്ടു നിവ്വിൽക്കുമായി എന്തും തട്ടിപ്പിടിക്കുന്നവർക്കു നല്ല സൗകര്യവും അപ്രമാണമല്ലുന്നതിൽ വൈമുഖ്യമുള്ളവർ വളരെ വൈചാഗ്യവും നേർിടുന്നു. ഈ ദർശനത്തിൽ കാളിദാസനെ കേരളത്തിൽ കൊണ്ടുവരുന്ന കാവ്യത്തിൽ കുറെ പക്ഷങ്ങൾക്കു തരമില്ല. അപ്രമാണമേ

ക്കളുടെയും പ്രമാണനിർവ്വഹണങ്ങളുടെയും മദ്ധ്യേ ഒരു മാതിരി ത്രിരങ്കമാർഗ്ഗമായിട്ടു വേണ്ടിയിരിക്കുന്നു നമ്മുടെ വിചാരത്തിന്റെ കൂടം. ഒന്നാതാരി സംഭാവ്യതാ സംഭാവ്യതകൾ എങ്ങനെയിരിക്കുന്നു എന്നു നോക്കാം.

മഹാകവികൾക്കു മിഴ് ദേശകാലവിജ്ഞാനം അവിശ്വം ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണെന്നു കോയ്മാർഗ്ഗം സകന്മാർ പറയുന്നു. ഇതാണിതനകാലത്ത് മഹാകവി രാജീവനാകാശ്വാർ പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള മഹാഭാരതം സകന്മാർ നോക്കുക. ബ്രഹ്മൻ വെളിച്ചത്താൽ നാരായണമെന്നോണം അവാർകൾ അടുത്തുകാലത്തു രാജ്യം ദേശസഞ്ചാരവും ഇതിനുദാഹരണമാണ്. പൂർവ്വാകാലസ്മരണിത്യകരണത്തിൽ പലരും ദേശാടനപ്രിയരായിരുന്നു. ഹരിഹരിത പ്രാദേശത്തിൽ നിന്ന് ചാണാട്ടൻ ചാല ദേശങ്ങളിൽ ചാരിത്തിരിഞ്ഞിരുന്നതായി തെളിയുന്നു. വാവിധ വിദ്യാ സമ്പന്നന്മാരുടെ കൂട്ടുകെട്ടോടു കൂടി ചാണാട്ടൻ ചെയ്തിരുന്ന സഞ്ചാരങ്ങൾ അദ്ദേഹം മേപ്പടി ഗുണങ്ങൾ സകൗതുകം വെണ്ണിച്ചുകാണുന്നു. അദ്ദേഹത്തോടു കൂടി സഞ്ചരിച്ചിരുന്നവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ “കേരളകൻ” എന്നൊരു വാണമായിരുന്നതായി പറയുന്ന ഭാഗം നോട്ടപ്പെടുത്തുകതാകുന്നു. സഞ്ചാരമെല്ലാം കഴിഞ്ഞു തിരിയെ ഭവനത്തിൽ എത്തിയശേഷമാണ്, ഹരിവർമ്മന്റെ രാജധാനിയിലേക്കു ക്ഷണിച്ചെടുത്തുസരിച്ച് വശ്യവർക്കും വിദഗ്ദ്ധന്മാരും അനാഗദ്യവർക്കും ആയ, ആ മഹാ സാഹിത്യകാരൻ പുറപ്പെട്ടത്. ആ യാത്രാവിവരണവും വെണ്ണ നാട്ടുവകുപ്പുവഴിയായ ചാണാട്ടൻ പൊടിപൊടിച്ചു

കാണുന്നു. അങ്ങനെ ച്ചാണട്ടെന്റെ കാഴ്ച. ച്ചാലര
 രാജാവിൻ നാടകങ്ങളുടെയും കാവ്യചാരസഭയുടെയും
 കർത്താവായ പ്രസിദ്ധ കവി രാജശേഖരൻ വളരെ ഭൂ
 പ്രദക്ഷിണം കഴിയിച്ചിട്ടുള്ളതായി തോന്നുന്നു. ച്ചാലരാമാ
 രണത്തിൽ രാജസേതു മുതൽ നാഭോദ്ധ്യവരെത്തുള രാജ്
 വസ്ത്രനയ്യ പാറമെ, കാവ്യചാരസ പതിനേഴാം അദ്ധ്യായത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനമാകുന്ന ഭൂമിനക്ഷരം എന്നൊ
 ര ഗ്രന്ഥം അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുള്ളതായി പറഞ്ഞുകാ
 ണുന്നു. കാവ്യചാരസ അത്രെ കാലത്തു ബറോഡാ
 സംസ്കൃതഗ്രന്ഥാലിയിൽ പ്രചുചിസ്തുകായി പ്രസി
 ഡീകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. അതിന്റെ പതിനേഴാം അ
 ധ്യായത്തെന്ന ഭേദഭാഗവിവരണമാണ്. പ്രാകൃതമായ
 പതിനേഴാദ്ധ്യായത്തിൽ മാഹിഷ്മർത്തകരികു തെക്കേ
 ജൂദാദാഗത്തിനു ഭക്ഷിണാപമെന്ന രാജശേഖരൻ
 പേർ പറയുന്നു. ഭക്ഷിണാപമത്തിൽ മാഹിഷ്മർത്തം,
 മാഹിഷകം, അശ്വകം, വിദാതം, കന്തളം, ക്രമകൗശി
 കം, അച്ഛാകം, കാഞ്ചി, കേരളം, കാവേരം, മുളം,
 വാനവാസകം, സിംഹമളം. ചോളം, ഭണ്ഡകം, പാ
 ണ്യം, പല്ലവം, ഗാംഗം, നാസിക്യം, കോങ്കണം,
 കോല്ലഗിരി, വല്ലഭം ഇത്യാദി രാജ്യങ്ങളും, വിന്ധ്യമഹേ
 നദ്ര, മലയ, മേകല, പാല, മന്ദര, സര്യ, ശ്രീപർവത
 പ്രദിതി പർവതങ്ങളും, നമ്മദാ, താപി, ചന്ദോഷ്ണി, ഗോ
 ദാഹി, കാവേരി, ദൈമരമി, വേണാ, കൃഷ്ണവേണ,
 വള്ളാ, ഇംഗദോ, താമ്രപണ്ണി, ഉൽപലാതി, രാവ
 ണഗംഗ, മുതലായ നദികളും ഉള്ളതായി വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടി

രിക്കുന്നു. രാജശേഖരന്റെ ജീവിതകാലം ക്രിസ്തു 900 ൾ വർത്തിക്കുകയായിരുന്നു. ഇതുപോലെ കിഴക്കും വടക്കും ചിങ്ങത്താലും മധ്യഭാഗത്തുള്ള ഭാഗങ്ങളെയും രാജശേഖരൻ വർത്തിച്ചുകാണുന്നു. ആകപ്പാടെ നോക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹന്റെ ഭാഗമെന്നു ചൊല്ലിക്കുന്നതായി വാചരിക്കാവുന്നതാകുന്നു.

രാജശേഖരന്റെയും മായനമുളയുടെയും ചരിതത്തിൽനിന്നു അവർക്കുണ്ടായതായതോടുകൂടി ഭാഗസംഭോഗമെന്നും ചൊല്ലിയാണു എന്ന് വിചാരിക്കുന്നതിൽ വലിയ അസംഭാവ്യത ഒന്നുണ്ടു്. കാളഭാസനെന്നേകദേശം ചരിയയുമുണ്ടായിരുന്നു എന്നുള്ളതിന്നു തക്കിട്ടു്. രാജശേഖരന്റെയും രാജദിവിന്റെയും തമ്മിൽ അത്രയൊഴിവുമില്ലാത്ത ഒരു ബന്ധം ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കണം. രാജശേഖരന്റെയും മായനമുളയുടെയും ഇടയിൽ ഒരു പ്രാപഞ്ചികശക്തിയെന്നു ചൊല്ലാമു്. തമ്മിലുള്ള പാശം രാജശേഖരത്തിൽ മായനമുളയുടെ ഭിന്നനിജയോപാധിയിലും അസാധാരണമായ ഭേദമുണ്ടെന്നു പ്രകാശിപ്പിക്കാറുണ്ടു്. ചെന്നു അതു വെളിപ്പെടുത്തുന്ന മഹാരാജാവിന്റെ ഭിന്നനിജയോപാധിയിലും ഭിന്നനിജയോപാധിയിലും ഭിന്നനിജയോപാധിയിൽ ഭവനം ചെയ്തപ്പോൾ തന്നെ ഗുഹയിൽ കളിയാടാൻ വെളിപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നു വിവരങ്ങൾ യുദ്ധം തന്റെ ചരിത്രത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതായിട്ടുണ്ടു്. രാജശേഖരന്റെയും മായനമുളയുടെയും തമ്മിൽ കിന്ദരാവാഹനങ്ങളായ മോട്ടാർ

[illegible]

“നാഗഭക്തിവധക്രാന്തഭൂമഃ”
 ഭക്താഭക്തിഭക്തനിജ്ഞാപ്യതഃ
 കാന്തഭക്തിഭക്തിഭക്തിഭക്തി
 കാന്തഭക്തിഭക്തിഭക്തിഭക്തി

[illegible]

പാടിക്കുന്നത്. കേരളപ്രാമുഖൻ അതു വിശ്വസിച്ചു കേരളപ്രാമുഖൻ ഗുണമേകദം രാജിക്കും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കാളിദാസന്റെ അറിവു കേരളത്തിൽനിന്നു കിട്ടിയതോ പരാണലബ്ധമോ എന്നു നിർണ്ണയിക്കുവാൻ മാറ്റം കാണുന്നില്ല. പിന്നീട് നാം കാണുന്നത്

“പരോൽസൃഷ്ടവഭിമാനം
തേന കേരളയോധിതാം
അമരേണു ചാപം
മൃത്യുപ്രതിനിധിഭൂതം”

എന്ന പ്രോകവാണം. ഇതിൽ മറ്റിനേക്കാൾ ചെയ്തിട്ടുള്ള പ്രാമുഖ്യമെന്തെല്ലാം. മാർ 1 വിനോദമായി വിശ്വസിക്കാം അത് പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ളതാകുന്നു. ഇവിടെ കാലോചിതമായ സാക്ഷ്യം പരോൽസൃഷ്ടിയാകുന്നു. “പരോൽസൃഷ്ടവഭിമാനം പലായനം മുന്നോട്ടു നോക്കുന്നതും ചിലപ്പോൾ “നാതാമതു” ഇതിലേക്കു പ്രകടം ചെയ്തതും സൈനികരുടെ നാമം പിന്നെടുത്തു, യഥാവിധി ചെയ്തതും എന്നു പ്രാമുഖ്യമായി പറയുന്നു. അത് പരോൽസൃഷ്ടി ചെയ്തതാണ് പറയുന്നു. മറ്റേ പ്രകടം ചെയ്തിട്ടുള്ളതായിട്ട് പരോൽസൃഷ്ടി ചെയ്തതും സൈനികരുടെ ഗതകൊണ്ടുള്ള പൊടി, ചില സ്ത്രീകളെ നാമംകളിൽ വീഴുന്നതെങ്കിലും എന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല. ഗോപർ ആണെങ്കിൽ തന്നെയും പൂർവ്വദണ്ഡം അതിന്റെ പിൻപിലാക്കാതെ ഉണ്ടാക്കാറില്ല. അതുകൊണ്ട് കേരളപ്രകടം ചെയ്തതായി എന്നുള്ള പ്രാമുഖ്യം അവിടെ നിന്നാകുന്നു. ഇതുകൊണ്ട്, സാരമായി ഇവിടെ ഗോപിക്കും ഒരു സംഗതി

കേരളത്തിൽ / ബൃത സ്രീ കരംകൊണ്ടെന്നു കാളിദാസൻ ധരിച്ചിട്ടുള്ളതാകുന്നു. അംഗകുറിംഗം പാണ്ഡ്യന്മാരുടെ വർണ്ണനകളിൽ എങ്ങും സ്രീകളുടെ കഥ സ്പർശിക്കുന്നില്ല. കേരളത്തിലേക്കു കടക്കുമ്പോൾതന്നെ കേരളയോഗിത്തു കളെ ചുമസ്കരിച്ചാണു കവി വർണ്ണിക്കുവാൻ തുടങ്ങുന്നത്. ഇതു നാലു കൈയായ ചേരവീരന്മാനത്തെ വ്യംഗിപ്പിക്കുന്നു. ചിന്നാണു ഏകത്തിൽ മുരളിയിൽ നിന്നുള്ള കാരനിനാൽ വന്നപ്പോൾ കൈതപ്പുഞ്ചൊടികൊണ്ടു രാമൻവിന്റെ ഭടന്മാരുടെ കയ്യകൾക്കു യത്നമില്ലാതെ വാണുനടുത്തു ചെന്നു ചാർന്നു. “മുരളി” എന്നതു കേരളത്തിൽ ഒരു നദിയാണെന്നു മറ്റിനാഥൻ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നു. പാഠാനന്തരിൽ “മുരളി” എന്നും പ്രത്യേകമാണെന്നുണ്ടത്രെ. രണ്ടാമതാണു ഇതു ഏതു നദിയോ?

“ശോഭാമതി, ചാമലീ, കൃഷ്ണവെണ്ണാദികാസ്തഥാ
സംഗ്രഹഭാരതോദയ നമ്രഃ സമൃദ്ധതഃ പാദഭാരതാദി
കൃതാദിമാതാദി പണ്ഡിതപ്രമുഖാ മഹാരാജാദിഭിഃ”

എന്നു ഭാഷിണാത്രനഭിപ്രായത്തിൽ വിഷ്ണു മാരണം ചെയ്യുന്ന കൃഷ്ണാർദ്ധമുള ഇല്ല. കാളിദാസന്റെ സമകാലികനെന്നു ധരിച്ചിട്ടുള്ള വരാഹമിഹിരന്റെ ബൃഹൽസംഹിതയിൽ കത്തുകേരളാദി ഭാഗങ്ങളേയും ഗോദാവരീ കൃഷ്ണാപുത്രതിനദികളേയും പറ്റി ചൊല്ലാത്തതും ഉണ്ട്. മലയഭർഗ്ഗാദി പർവ്വതങ്ങളും “കാഞ്ചീശീമിനിമൃണം, മേന്യാർകസിരംമുഖാ ഗുഹാഭാഃ” എന്നു കാണുന്നതിൽ നിന്നു കൊണ്ടല്ലാതെ എന്നു ചിലർ ചൊല്ലാത്ത മരീചിപട്ടണവും ചൊല്ലിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. മുളയെപ്പറ്റി

ഒന്നുചിട്ട. രാജശേഖരന്റെ കാവ്യജീവനരുടെ സം-
 ക്ഷേപം മുൻപു കൊടുത്തിട്ടുള്ളതിലും പ്രസ്തുത നദി നൂരി-
 ഷപ്പെട്ടുണ്ടിട്ടു. പ്രസ്തുതമുളാനദിയുടെ തീരങ്ങൾ പൂർണ്ണ-
 തകൊണ്ടു പ്രശോഭിതമാണെന്നു കവി സവിശേഷം നിർ-
 ദേശിച്ചിരിക്കുന്നു. തിരുവിതാംകൂറിൽ പമ്പാനദിയെ
 അമ്പലപ്പുഴയെന്നായിട്ടു കിഴക്കുവശം പൂർണ്ണതയോടെ
 നു പെരുപറന്നു. പമ്പയെ ചിരിക്കുമാ 200? മുള-
 യൊരു നദിയെന്നു വരുശോ? ഒരൊത്തപ്പുഴയായവാനും
 മുള എന്നു പേരുള്ള പ്രാമുഖ്യമായിട്ടു നിന്നു. മതീ-
 ഷിപട്ടണം വരുന്നതിന്റെ പരിമിതമായിരുന്നു എന്നു
 കണ്ടുവെട്ടാ. അതിന്റെയൊരുകൂറ പെരുപറന്നുവരുടെ
 അധിപനാസഭയും. അതായതിന്നു പ്രാമുഖ്യം ചേരമാജാ-
 കന്മാർ. അവിടെ എത്തിച്ചെന്നതിനായിരുന്നിരിക്കണം
 ഏറ്റവും മഹാപ്രാബല്യം. അങ്ങനെ നോക്കുമ്പോൾ
 കൊടുങ്ങല്ലൂരിനു സമീപമുള്ള കായലോ നദിയോ തന്നെ
 തായിരിക്കണം മുള എന്നു അനുമാനിക്കുന്നതാണ്.
 അഥവാ മുള എന്ന പേരാണ് സാധിക്കുമ്പോൾ അ-
 തു ചെളി എന്നതിന്റെ പ്രാമുഖ്യമുള്ള അനാഥനായിട്ടു
 ദിശ്യമായിരുന്നതാണ്. ചെളി എന്നതു വെളുത്തുകൊട്ട-
 യത്തിന്റെ നാമധേയമാണ്. അങ്ങനെ നോക്കുമ്പോൾ
 കാളിദാസന്റെ മുള വെളുത്തുകൊട്ടയത്തിനുസമീപം
 വെളുത്തുകൊട്ടയത്തോടു ചേർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതാ-
 യിരിക്കുമോ? ഇങ്ങനെ ചെളിയിൽ ബുദ്ധി ചെറുപ്പം
 രാണമായിരിക്കുന്നതല്ലാതെ അധ്യവസായസിലയിൽ
 വിശ്രയിക്കുന്നില്ല. “മുള” കാളിദാസനു നേരിട്ട പരിച-
 യമുള്ള ഏതൊ നദിയോ കായലോ ആണെന്നു ഏനിക്ക

തോന്നുന്നു. മറ്റു സംസ്കൃതകൃതികളിൽ അതിന്റെ പേർ അലഭ്യമാണെങ്കിൽ എന്റെ അഭിപ്രായം സൂത്ര തിഷ്ഠമാണെന്നും വിചാരിക്കുന്നു. അഥവാ വല്ല കോണി ലും മുരളയുടെ പേർ ലഭ്യമാണെങ്കിൽതന്നെയും സാ ക്ഷാൽ ദർശിച്ചതുപോലെ മുരളയെ കേതകിയോടു സം ഘടിപ്പിച്ചു വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നതു കേരളത്തിലെ പല നദി കൾക്കും കായലുകൾക്കും യഥാർത്ഥമായി യോജിച്ചിരിക്കു ന്നതുകൊണ്ടു കാളിദാസൻ കേരളത്തിൽ വന്നിട്ടുള്ളതായി ടെനിക്കു തോന്നുന്നു. അനന്തരശ്ലോകത്തിൽ “രാജതാ ളീവനധപനി”യെ പററിയുള്ള പരാമർശവും ഈ ഉറപ്പു മതിയെ യോജിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

കാളിദാസൻ അവന്തിദേശത്തോ അതിനുള്ള സമീ പപ്രദേശങ്ങളിലോ ജീവിച്ചിരുന്നു എന്നുള്ളതു നിർവിവാദ മാകുന്നു. അവന്തിദേശത്തുനിന്നു ക്ഷത്രിയരെക്കൊണ്ടു വന്നു കേരളത്തിൽ പെരുമാക്കുമാരാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നു കാ ണുന്നു.

“കാശ്മീരാവന്തിചോളേഭ്യ
ആനീയ ക്ഷത്രിയം ദധിജാഃ”

എന്നു കേരളക്ഷിതിരത്നശാലയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുനോ കുക. അതു് ഒരു അവാചീനകൃതിയാണെന്നു ശ്രീമാൻ പി. രാമൻതമ്പി അവർകൾ ജന്മിക്കടിയാൻ റിപ്പോർട്ടിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു ഞാൻ വിസ്മരിക്കുന്നില്ല. എങ്കിലും, കാശ്മീരം, അവന്തി, ചോളം ഈ രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നു പെരുമാക്കന്മാർ ആനയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നുള്ള പ്രസ്താവന പ്രചാരത്തിലിരുന്ന ഏതോ ഐതിഹ്യത്തിന്റെ

പ്രതിധ്വനിപോലെ തോന്നുന്നു. അവന്തിദേശീയന്മാരായപരുമാക്കന്മാർ നമുക്കുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ കാളിഭാസൻ കേരളത്തിൽ വന്നിട്ടുണ്ടെന്നുള്ള ഉദ്യഹത്തിന് അതും ഒരു ഉപോൽബലകമാകുന്നു.

ഇതി ശ്രീകാളിഭാസോക്തി
 ശുചിസംസകതചൈതന്യകൈ
 കൃതോയം യുക്തിസുത്രേണ
 പ്രബന്ധോന്മു സതാംമുദേ.

ശുദ്ധിപത്രം.

പുറം.	റമ്പി.	അശുദ്ധം.	ശുദ്ധം.
6	23	ഫാകെത്തി	ഫാട്ടറൻ
10	24	യുദ്ധകാലാ	യുദ്ധകലാ
16	12	പശുക്കുടിയ	പശുക്കുടിത
18	13	വൈദി	വൈദ്
ടി	21	നമക്കുതി	നഖക്കുതി
ടി	23	നയ	നാ
19	16	ഗീലഭട്ടാരിക	ഗീലാഭട്ടാരിക
21	25	പ്രഭോ	പ്രഭോഃ
34	7	സഭയിതി	സന്ധാഭയിതി
37	15	പരിണാമം	പരിണാമമായി
40	10	ബാലപ്രഭോതരും	ബാലപ്രബോധരും
43	25	ക്ഷിപ്	കപിപ്
51	12	സഹായ	സാഹായ
63	19	കാവ്യമായ	കാവ്യപ്തായ
65	25	സൂടികപ്പട്ട	സൂടികപട്ട
80	14	ഗവക്ഷ	ഗവക്ഷാഃ

5/10